

BUSKSKVETTEN

Nr. 4 * 2001 * 17. årgang

GRÅMÅKE

Organ for Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Buskerud

REDAKSJONELT:

REDAKTØR: Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier
Epost : jenygard@start.no

OPPLAG: 330
ABONNEMENT: kr.75,- pr. år

Stoff til Buskskvetten sendes fortrinnsvis direkte til redaktøren. Manuskripter bør leveres via epost eller på diskett. Stoff som er skrevet på data behøver ikke å ha ferdig layout. Styret i NOF - Buskerud fungerer som redaksjonsmedarbeidere, og kan brukes som kontaktpersoner.

ANNONSEPRISER:

1/1 side kr 500,- for 1 innrykk, kr 2000,- pr år
½ side kr 250,- for 1 innrykk, kr 1000,- pr år
¼ side kr 125,- for 1 innrykk, kr 500,- pr år

NESTE NUMMER AV BUSKSKVETTEN KOMMER CA 15. MARS
FRIST FOR INNSENDING AV STOFF: 1. FEBRUAR

NOF AVD. BUSKERUDS STYRE 2001

Leder /redaktør :	Jens Erik Nygård	D.O. 1.1.	jenygard@start.no
Nestleder:			
Kasserer:	Terje Bakken	Øvre Eiker 1.1	terje.bakken@sensewave.com
1. styremedlem	Torkild Jensen	D.O. 1.1.	torkild@stud.ntnu.no
2. styremedlem:	Tonny Andersen	D.O. 1.1	tonnyan@online.no
Varamedlem	Erland Tollefsen	D.O. 1.1	ertollef@online.no
Revisor:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	
Valgkomite:	Ole Edv. Bakken	Øvre Eiker 1.1.	
	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	

KONTINGENT :

Direktemedlemmer senior : kr. 75,- pr. år
junior : kr. 50,- pr. år
støttemedlem : kr. 30,- pr. år (mottar ikke Buskskvetten)
Lokallagskontingent : kr. 70,- pr. betalende medlem registrert 1.10 i år.

Gråmåka på forsiden er fotografert av Jens Erik Nygård

Innhold :

Gjesteleder		side 99
Fiskumvannet - årsrapport 2000	Per Ø. Klunderud m. fl.	side 100
Julefugletur til England	Eli Gates	side 108
Fuglefolk i kikkerten	Steinar Stueflotten	side 110
Siste nytt fra Buskerud		side 111
Sjøfuglovervåkingen i Tyrifjorden og Steinsfjorden 2001	Bjørn Harald Larsen	side 112
Fugledød i Sande	Tore Vang	side 117
Vestsiden fuglestasjon 2000	Anders Hals	side 120
Småstykker		side 123

Gjesteleder : Hans Martin Høiby, landsstyremedlem NOF.

Norsk Ornitologisk Forening - foreningen for fuglevern - er det fulle navnet på den organisasjonen vi er en del av, skal vi sammen løfte dette til også å bli :

NOF - "foreningen for fugleinteresserte" ?

NOF er en ideell miljøvernorganisasjon solid forankret i interesse for natur og miljø, og med hovedvekt på fugler og fuglevern. Spennvidden i medlemsmassen er stor: fra forskere med hele verden som arbeidssted, til dem som har stor glede av den aktiviteten de skaper i eget nærmiljø med fuglekasser og foringsbrett.

.....

Sett i lys av den omorganisering som skjer innen naturforvaltningen i våre dager blir ikke det lokale engasjementet mindre viktig. Når forvaltningen flyttes fra fagmiljø til politikere og byråkrater som gjerne har bunnlinjen i et økonomisk regnskap som viktigste mål å styre etter, trengs det en aktiv og kunnskapsrik "opposisjon" som må bidra med saklige innspill og korreksjoner for at resultatet skal bli akseptabelt.

Norge er stort, men i likhet med folketallet er ikke det ornitologiske miljøet større enn at alle kan og bør stå samlet - i en organisasjon. Dette er en slags realitet i dag, men mange føler at det både er stor avstand mellom ulike grener i organisasjonen og at hverdagen leves forskjellig rundt om i landet.

I enhver ideell organisasjon preges arbeidet av ildsjeler på ulike nivå, det være seg i fylkesavdelinger eller lokallag. Mange brenner sterkt for "sin" sak, enten det er områdevern, artsvern, ringmerking eller kryssing av nye arter for den saks skyld, og dette må taes vare på. NOF ønsker imidlertid å samle fuglefolket enda sterkere. Et grep er å skaffe oversikt over hvem som ikke er medlemmer av foreningen sentralt, for så å gjøre målrettede framstøt mot denne gruppen i vervings hensikt.

Neste mål er å utvikle en felles kontingentsstruktur for hele landet, med sentral innkreving. Dette skaper store

utfordringer med å lage et system for rettferdig fordeling av kontingenten tilbake til de lokale ledd, ikke minst for å sikre fortsatt utgivelse av lokaltidsskriftene. Det vil uansett bli lagt opp til et differensiert medlemskap, der den enkelte i størst mulig grad får velge sjøl; fra et rimelig alternativ som passivt medlem, til "full pakke" med ulike tidsskrifter.

Større enn ønsket om felles medlemskap for "alle" er ønsket om å skape tilhørighet til organisasjonen.

"Jeg er interessert i fugler og fuglevern, altså er jeg NOF"er !

Uansett ståsted kreves det at alle bidrar, med toleranse, faglig eller sosial kompetanse. Skal flest mulig både favnes og føle seg hjemme må takhøyden være rimelig stor, og blir det for trangt går det jo an å ta seg en tur ut !

....

Akkurat som medlemmer har krav på å få noe tilbake for kontingenten, har både enkeltmedlemmer, lokallag og fylkesavdelinger forpliktelser. Gjennom internasjonalt samarbeid har NOF sentralt forpliktet seg til å bidra til globalt miljøvern. Enkelt eksempel : skal trekkfuglene komme tilbake til hekkeplassen år etter år er det viktig at både trekkruiter og overvintringsplasser sikres. På samme måte har Norge globalt ansvar for både hekke- og overvintringsbestand av ulike arter, samtidig som de holarktiske artene har trekkruta langs landet vårt. I det siste har flere store miljøsaker blitt utkjempet av lokale krefter som har profilert NOF som en seriøs miljøvernorganisasjon. Av forvaltningsgrunner nevnt over er det viktig at NOF fortsatt synliggjøres både lokalt og nasjonalt. Det fortrinnet som derved skapes skal også i framtida bli utnyttet slik at det kommer alle lokale "krefter" til gode, men da er kravet :

Stå samlet - under et tak - NOF !

(Dette innlegget er litt forkortet av plasshensyn. red.)

Fiskumvannet - årsrapport 2000

av

Bjørn Tore Bollerud og Per Øystein Klunderud

Dette er en forkortet utgave av Øvre Eiker lokallags rapport "Fugler i Øvre Eiker 2000", der observasjoner fra Fiskumvannet er trukket ut.

Totalt ble det observert 157 forskjellige fuglearter ved Fiskumvannet i 2000. (Det endelige tallet vil først framkomme når LRSK og NSKF har sine rapporter for året ferdige). Det er angitt én ny art for Fiskumvannet; havørn. Av øvrige gode observasjoner kan nevnes sjeldne besøk av bl.a. svarthalsdykker, snøgås, rovterne, svartryggerle, skjeggmeis og hortulan. Videre var det et spesielt godt år for vannrikse og myrrikse. Den gode utviklinga for sivhauk og vandrefalk fortsatte også dette året.

Totalt besøkte ca. 300 (!) forskjellige personer tårnet i løpet av året. Mange av disse skrev seg inn i loggboka.

Tårnet ble i betydelig grad brukt av skoleklasser, foreninger og legfolk. Hovedmengden av de besøkende var imidlertid fuglekikkere, som kom fra fjern og nær. Spesielt mange besøkte tårnet i tida etter at NRK 1 viste programmet "Titt-titt, pipp-pipp", som handlet om NOF Øvre Eiker lokallag og Fiskumvannet, den 13. april. En håndfull av fuglekikkerne utmerker seg med 15 eller flere turer til tårnet gjennom året. De klart mest aktive tårngjengerne i 2000 var Jan Trygve og Bjørn Tore Bollerud, med hhv. 55 og 36 turer. Høysesongen for folks besøk på tårnet er våren.

Fuglekikkingen ved Fiskumvannet er i hovedsak konsentrert til tårnet. Antall loggførte dager med aktivitet her i 2000 var 140. (Jfr. 131, 142, 150, 137, 113 og 86 dager i hhv. 1999, 1998, 1997, 1996, 1995 og 1994.)

Dagene med besøk fordelte seg slik på årets måneder:

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
2000	-	4	4	20	28	16	14	16	14	12	7	5
1999	1	2	5	16	25	20	7	13	19	16	5	2
1998	4	5	13	20	22	16	10	21	13	14	2	2
1997	2	2	8	21	27	11	7	17	22	15	10	8
1996	-	-	1	14	29	20	14	15	19	13	5	5

ARTSOMTALE

Navnelista følger Ree, V. & Gjershaug, J.O; Systematisk navneliste over norske fugler, publisert i Norsk Fugleatlas (1994). Metodikk for angivelse av hekking følger praksis i samme verk (s.2-3). Hekking brukes synonymt med konstatert hekking.

FORKORTELSER

Ad.	adult = voksen fugl
Subad.	subadult = draktstadier mellom juvenil og voksen drakt
IK,2K...	hhv. første og andre kalenderår.
Eks.	eksemplar
Fv.	Fiskumvannet. Observasjoner gjort fra fugletårnet eller tilgrensende områder.
Ind.	individ
Juv.	juvenil = fuglens første egentlige fjædrakt
Maks.	maksimum
Obs.	observert / observasjon.
Pull.	Pullus - dundrakt, redeunge
Reg.	registrert

Storlom *Gavia arctica*

Reg. regelmessig fra 20.04 til 03.05, med opptil 4 ind. samtidig. Arten er også obs. 26. og 27.05, og 06. og 23.08. Sistnevnte dato ble 3 ad. og 2 juv. fugler sett.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis*

Reg. sporadisk (totalt 5 dager) i perioden 13.09 - 22.10 (BTB, JTB, JTJ mfl.). Toppnotering var 3 ind. 22.10 (BTB, JN og JS).

Toppdykker *Podiceps cristatus*

Hekkefugl og karakterart ved Fiskumvannet. Første reg. ble gjort 09.04, og arten holdt seg her fram til 27.11. Høyeste antall ind. notert er 14, en gang i august. Når det gjelder hekking ble det reg. 4 juv. fugler på det meste. Antall reir og hekkeforsøk anslås til min. 2-3 par (BTB og PØK).

Horndykker *Podiceps auritus*

Arten er påtruffet nokså regelmessig, med 1-2 ind., fra 19.04 til 05.05 (JLH, JTJ, AO, TRT mfl.). I tillegg foreligger en reg., med 2 ind., fra 03.10 (BTB, JTB og MS).

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*

For andre året på rad kunne synet av arten nytes ved Fiskumvannet. 2 ad. fugler ble obs. 19. og 20.05 (Pål Morten Eid, KG, BE, TM, BTB, Haakon F. Stenersen, RH mfl.).

Arten var ikke reg. ved Fiskumvannet, eller i Øvre Eiker for øvrig, før 1999.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Reg. sporadisk fra 20.04 til 27.11. Totalt 15 dager med observasjoner. Høyeste antall oppgitt i loggboka er 50 ind., 01.05.

Gråhegre *Ardea cinerea*

På våren reg. jevnlig mellom 08.04 og 17.05. På ettersommeren og høsten ble arten påtruffet regelmessig fra 22.07 til 05.10.

Knoppsvane *Cygnus olor*

Karakterart og hekkefugl. Reg. ved vannet og i Vestfosselva hele året. Største konsentrasjonen var 57 ind. 13.05 (ITS). I begynnelsen av juni var 3 par etablert med reir inne i reservatet. Seinere på sommeren ble ett par med 5 unger sett ved tårnet, og ett par med 1 unge observert ved Fiskum gamle kirke flere ganger.

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Arten ble reg. jevnlig fram til slutten av mai. Høyeste antall ind. notert i denne perioden var 96, 06.02 (JTB). I april og mai var det bare noen få ind. tilbake. På sommeren ble 1-2 ind. reg. et fåtall ganger. I høstperioden var det 3-4 ind. fram til slutten av november. På forvinteren økte antallet igjen. En ansamling av 97 ind. ble reg. 27.12 (JTB). Sangsvanen med brukket vinge hadde tilhold på og ved vannet også dette året.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

På våren ble arten reg. jevnlig fra 08.04 til 10.05, med en toppdag 07.05 (2525+ ind., fordelt på 12 flokker, er loggført i boka). Registreringene 07.05 ble foretatt av ei gruppe fra NOF Drammen og Omegn lokallag.

På høsten ble arten reg. jevnlig fra 20.09 til 07.10, og også jevnlig i perioden 22.10 - 10.11. En tidlig flokk passerte 27.08 (BTB). Videre hadde ett ind. tilhold på vannet i andre halvdel av november (MS). Høyeste konsentrasjon på høsttrekket var ca. 550 ind., 24.09.

Grågås *Anser anser*

På våren påtruffet regelmessig fra 08.04 til 16.05, med opptil 39 ind. På høsten reg. jevnlig i perioden 09.09 - 24.09, med 50 ind. på det meste. Utover dette foreligger bare noen spredte funn.

Snøgås *Anser caerulescens*

2 ind. ble obs. ca. kl. 12.15, i en flokk med ca. 400 kortnebbgjess, 07.05. Fuglene ble først sett fra Klunderud (Kaja og Per Øystein Klunderud), for deretter å bli

observert fra fugletårnet ved Fiskumvannet (medlemmer av NOF Drammen og Omegn lokallag) og til sist over Røren ved Hokksund (MS). Observasjonene var de første av snøgås i kommunen på 25 år. Den gang, nærmere bestemt 09.05 1976, ble 6 ind. sett inne i en flokk med gråe gjess (MS mfl.). Observasjonen som ble gjort fra tårnet ved Fiskumvannet i 2000 er godkjent av LRSK.

Kanadagås *Branta canadensis*

Reg. jevnlig fra 29.03 til 04.06. Noen få obs. foreligger dessuten fra seinere på året.

Hvitkinngås *Branta leucopsis*

3 obs. foreligger; ett ind. 01.05 (BTB og JTJ), 3 ind. 16.05 (JTB, JLH og AO) og ett ind. 17.05 (JTB og JLH).

Gravand *Tadorna tadorna*

Ett par ble reg. 24.04 (JTB og JTJ) og 2 par 01.05 (JLH og JN).

Brunnakke *Anas penelope*

På våren ble arten påtruffet jevnlig i perioden 15.04 - 18.06. En ansamling av 13 hanner og 12 hunner ble sett 20.04. På høsten reg. jevnlig i perioden 10.08 - 27.11. Ca. 20 ind. ble sett 22.08.

Krikkand *Anas crecca*

Reg. regelmessig fra 09.04 til 10.06, med opptil ca. 100 eks. (28.04), og fra 12.08 til 10.12.

Stokkand *Anas platyrhynchos*

Karakterart og hekkefugl. Reg. jevnlig fra 29.03 og ut året. Største konsentrasjoner var 200+ ind. 27.10 (TB) og ca. 200 ind. 27.11 (KG). Første juledag ble det obs. 40-50 ind.

Stjertand *Anas acuta*

På våren ble arten reg. 2 ganger, nærmere bestemt 21.04 (en hann) og 08.05. På høsten ble arten reg. sporadisk i perioden 16.08 - 14.10.

Knekkand *Anas querquedula*

Reg. jevnlig fra 21.04 til 27.05 (i hovedsak én hann).

Skjeand *Anas clypea*

1-2 ind. obs. 4 ganger mellom 03.09 og 22.10.

Taffeland *Aythya ferina*

Påtruffet regelmessig fra 21.04 til 04.05 (BTB, JN, TRT mfl.). En reg. foreligger dessuten fra 22.10 (BTB, JN og JS).

Toppand *Aythya fuligula*

Påtruffet jevnlig fra 29.03 og ut året. Høyeste konsentrasjon notert er ca. 110 ind., 24.04.

Bergand *Aythya marila*

På våren reg. jevnlig fra 01.05 til 16.05. På høsten ble en hunn obs. i perioden 22.10 - 10.12.

Havelle *Clangula hyemalis*

En ansamling av 7 hanner og én hunn ble reg. 10.11 (AO).

Svartand *Melanitta nigra*

Fra våren foreligger én enslig reg.; 12 ind., 23.04. På høsten ble arten reg. med 6 ind. 22.10, 150 + eks. (!) 27.10 (TB) og 15 hunnfarga ind. 10.11.

Kvinand *Bucephala clangula*

Reg. jevnlig fra 29.03 og ut året, også i romjula. En flokk med ca. 500 ind. (!) ble obs. 27.10 (TB), og i tillegg ble 100+ eks. obs. 10.12 (JTB).

Siland *Mergus serrator*

Reg. regelmessig fra 23.04 til 24.06, med opptil 6 ind. I slutten av juli ble en hunn med 3 unger sett en gang. Etter dette er arten reg. kun sporadisk.

Laksand *Mergus merganser*

Påtruffet regelmessig fra 29.03 til 14.05. Tolv ind. ble obs. på det meste (20.04). En hunn med 7 unger sett ved Sundhaugen 14.07. Etter dette ble arten reg. sporadisk fram til årsskiftet.

Vepsevåk *Pernis apivorus*

3 obs. foreligger fra våren; 27.04 (JTB), 30.04 (JLH) og 07.05 (medlemmer av NOF Drammen og Omegn lokal-lag). For øvrig ble arten obs. regelmessig fra 20.07 til 23.08 (BTB, JTB, JTJ, AO og MS).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

Reg. jevnlig på våren i perioden 21.04 - 04.06 (TB, JTB, JN, LP mfl.). Påtruffet totalt 20 ganger. For det meste dreide det seg om hunner eller hunnfargede ind. En hann ble imidlertid obs. 28.04 (JTJ), 05.05 (TRT) og 04.06 (BTB). Det foreligger dessuten en obs. av en ung hann og en voksen hunn sammen fra 06.05 (BTB). Når det gjelder hunner eller hunnfargede ind. er det normalt tale om én fugl, men 15. og 16.05 ble 2 eks. obs. sammen (TB, MB, AO mfl.). På høsten ble en juv. fugl obs. daglig fra 27. til 30.08 (TB, BTB, JTB og AO). Observasjonsbildet er snudd i forhold til tidligere år, da det har vært høsten som har vært den beste perioden for arten.

Myrhauk *Circus cyaneus*

3 obs. foreligger; en ad. hann 24.04 (JLH, JTJ og AO), en hunn 02.10 (KV) og en hann 04.10 (JS).

Hønehauk *Accipiter gentilis*

Arten er obs. sporadisk gjennom året, totalt 13 dager (mot 11 i 1999).

Spurvehauk *Accipiter nisus*

Reg. nokså jevnlig året igjennom. Totalt 33 dager med observasjoner (mot 32 i 1999). Normalt dreier det seg om ett ind., men enkelte ganger ble flere sett samtidig.

Musvåk *Buteo buteo*

Påtruffet jevnlig på våren fra 04.04 til 26.05 og på

ettersommeren og høsten i perioden 11.08 - 14.10. Opptil 5 ind. ble obs. samtidig.

Fjellvåk *Buteo lagopus*

Påtruffet sporadisk på våren i perioden 15.04 - 07.05. Fra høsten foreligger kun én reg. Denne ble gjort 03.10.

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Førstefunnet for Fiskumvannet og Øvre Eiker fant sted 18.03 2000 (JTB). En ad. fugl ble obs. fra tårnet mens den svevde over skogholtet mot Kolbergtjern. Observasjonen varte i ca. 10 minutter. Havørna ble obs. sammen med en ravn.

Det foreligger 4 tidligere obs. av arten fra Buskerud: Ett ind. i Flesberg i 1987 (ringmerket ind. fra den Nord-svenske innlandspopulasjonen), ett eks. på Dagali (Hol) i 1990 og ett ved Røyse (Hole) i 1995 samt ett ind. ved Vikersund (Modum) i januar 2000. I tillegg ble ett eks. obs. ved Geithus (Modum) i januar 2001.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Påtruffet regelmessig fra 10.04 og fram til 03.09. Arten må betegnes som en karakterart for Fiskumvannet når det gjelder rovfugler. Høyeste antall ind. notert er 3 sammen, 15.04.

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Påtruffet sporadisk på våren fra 30.03 til 28.04 (enkeltind. hele veien). På høsten ble arten reg. jevnlig fra 17.09 til 07.10 (2 ind. 17.09, ellers enkeltind.).

Dvergfalk *Falco columbarius*

På våren ble arten reg. nokså jevnlig fra 09.04 til 21.05 (i all hovedsak hunnfargede fugler). På høsten påtruffet regelmessig fra 12.08 til 04.10. Normalt ett ind., men 2 eks. sett et par ganger. Totalt 20 dager med observasjoner gjennom året.

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Reg. 4 ganger på sommeren: 2 eks. i kurtiseflukt 15.06 (JTB), 1 ad. over tårnet 24.06 (PØK), ett eks. 27.06 (besøk fra Nordland) og ett ind., som drev jakt på øyenstikkere, 20.07 (JTB og MS). I tillegg foreligger 3 reg. fra slutten av august: ett ind. 28.08 (TB), 1 ad. på øyenstikkerjakt ved tårnet 30.08 (AO) og ett ind. 31.08 (BTB).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

På våren obs. sporadisk fra 08.04 til 10.05 (JTB, KG, MS mfl.). Eksempelvis ble 2 ind. obs. i kurtiseflukt 09.04! (LP). På høsten obs. sporadisk fra 29.08 til 20.10 (JTB, BTB, AO mfl.). En juv. og en ad. fugl ble sett sammen 30.08 (AO). Det foreligger i tillegg en obs. fra 01.07 (JTB).

Vannrikse *Rallus aquaticus*

Ett eks. ble sett på Hegstadmyra 22.04 (JTJ). Arten ble videre reg. jevnlig fra 29.06 til 22.07. Rop fra uparret hunn (2-3 ind.) hørt 29.06 (BTB), 30.06 (PØK), 02. og 03.07 (BTB, PØK og ÅK) og 16.07 (Egil Ween, Sta-

vanger). 01.07 ble ett ind. både sett og hørt ved tårnet (JTB). 22.07 var det "konsert", med det karakteristiske "grisehylet" og andre lyder, på myrene rundt tårnet (BTB og JTJ). Vannrikse ble også reg. 20.08 (JN) og 22.10 (BTB). Det foreligger registreringer av arten fra både 1998 og 1999, og før det igjen fra 1994.

Myrrikse *Porzana porzana*

En reg. ble foretatt så tidlig som 04.05 (TB). Dette var første reg. av myrrikse ved Fiskumvannet siden 1996. Arten ble videre påtruffet jevnlig (spillende hanner) ved tårnet fra 25.06 til 06.07 (LTP, JTB, BTB, PØK, OT, ÅK mfl.). Observasjonen fra 25.06, gjort av Lars Thomas Poppe, er godkjent av LRSK. Kun ett ind. ble hørt den første tiden, men etter hvert kunne både 2 og 3 fugler høres (01.-04.07). Spillende myrrikse ble også reg. 16.07 (Egil Ween, Stavanger). Det var imidlertid så som så med intensiteten på spillet denne dagen. (En indikasjon på hekking?)

Sivhøne *Gallinula chloropus*

Et ad. ind. ble obs. 19.04 (JLH og AO). Videre ble arten reg. jevnlig fra 01.05 til 07.05 (TB, JLH, DK, AO, ITS mfl.). Normalt ett ind., men 2 eks. 04.05. Et juv. ind. ble obs. 13.09 (BTB).

Sothøne *Fulica atra*

Karakterart for Fiskumvannet. Reg. jevnlig fra 15.04 og framover. En ad. og 2 juv. fugler ble sett 23.07, og 3 ad. og 3 juv. 06.08. Arten ble også reg. i Julen. En solid toppnotering ble gjort på Julaften, med 44 ind. (JTB).

Trane *Grus grus*

Reg. jevnlig fra 18.04 til 06.05. På det meste ble 5 ind. sett samtidig. Arten ble også reg. 2 ganger i slutten av august.

ØE: Ei trane ble obs. på et jorde på Gulliksrud ved Darbu 04.05. Et par stykker ble i tillegg sett over Ormåsen utenfor Vestfossen 22.05 (AH).

Tjeld *Haematopus ostralegus*

Reg. 01.05 med ett ind., 07.05 med 2 ind., 14.05 med ett ind., 16.05 med ett ind. igjen og 27.05 med 3 ind. (BTB, JLH, JTJ, DK mfl.).

Heilo *Pluvialis apricaria*

Reg. jevnlig på våren i perioden 19.04 - 15.05. Høyeste antall var 111 ind. 26.04. På høsten foreligger 3 obs. fra august, alle med ett eller noen få ind.

Vipe *Vanellus vanellus*

Reg. jevnlig fra 18.03 og ut juni, og deretter sporadisk fram til 14.10.

ØE: En tidlig reg. ble gjort på Hals 04.03 (AH).

Myrsnipe *Calidris alpina*

Reg. 30.04, 10.05 og 23.08.

Brushane *Philomachus pugnax*

På våren ble arten reg. jevnlig i perioden 28.04 - 15.05.

Fra høsten foreligger bare én obs., gjort 07.10.

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Karakterart og hekkefugl på myrene. Reg. jevnlig fra 08.04 til 10.11. Toppnotering var 15 ind., 22.10.

Rugde *Scolopax rusticola*

Obs. sporadisk i tidsrommet 12.04 - 20.07.

Småspove *Numenius phaeopus*

Reg. 5 ganger på våren i tidsrommet 15.04 - 16.05. Høyeste noterte antall er 5 ind., 07.05.

Storspove *Numenius arquata*

Reg. jevnlig på fra 08.04 til 29.04. En flokk med 30+ eks. ble obs. 23.04 (JN). Ut over registreringene i april foreligger et par reg. fra august.

Rundt Sankt Hans var en del storspover samlet på ei nyslått eng ved Ruudstøa. Flere observerte flokken, som økte fra 5-6 ind. i begynnelsen til 50-60 ind. på det meste (HM, MS og PØK). En ansamling av så mange fugler på denne årstiden er uvanlig.

Rødstilk *Tringa totanus*

Obs. jevnlig på våren i perioden 26.04 - 27.05. I tillegg foreligger en obs. fra 31.07.

Gluttsnipe *Tringa nebularia*

På våren reg. jevnlig fra 24.04 til 17.05. På ettersommeren reg. jevnlig fra 28.07 til 25.08.

Skogsnipe *Tringa ochropus*

Obs. regelmessig fra 09.04 til 06.05. For øvrig foreligger 2 obs. fra slutten av juli.

Grønnstilk *Tringa glareola*

Reg. regelmessig fra 09.04 til 12.06, og sporadisk i perioden 20.07 - 29.08.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos*

Arten ble reg. fra 18.04 til 03.06. Videre er strandsnipe notert i slutten av juli og i slutten av august. Arten hekker formodentlig ved vannet.

Hettemåke *Larus ridibundus*

Et fast innslag ved vannet i perioden 12.05 - 04.07. Ingen hekkefunn ble gjort.

Fiskemåke *Larus canus*

Påtruffet regelmessig fra 09.04 til 24.09. I tillegg er arten reg. i november og i desember.

Sildemåke *Larus fuscus*

Reg. sporadisk i tidsrommet 23.04 - 02.06.

Gråmåke *Larus argentatus*

Reg. jevnlig fra 12.04 og ut året.

Svartbak *Larus marinus*

Reg. jevnlig fra 16.04 til 14.05. Videre ble en obs. gjort 10.12.

Rovterne *Sterna caspia*

2 obs. foreligger fra dette året; én ad. fugl 06.05 (JLH) og 20.05 (KG). Det første funnet er godkjent av LRSK. Arten er tidligere reg. ved Fiskumvannet i 1965, 1975, 1977, 1981 og 1996.

Makrellterne *Sterna hirundo*

I loggboka er det angitt observasjoner fra periodene 10.-17.05 og 25.07 - 09.09. Arten er antagelig noe under-rapportert.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea*

En obs. foreligger fra 06.05, med én ad. fugl (JLH).

Lomvi *Uria aalge*

En lomvi ble funnet ihjelkjørt i veikanten ved Ruudstøa 27.11 (KG). Denne fuglen var ikke ringmerket, og det dreier seg derfor ikke om samme ind. som ble reg. på Hals (se nedenfor). Arten er fra tidligere reg. ved vannet i 1997 og 1998.

Bydue *Columba livia var. domestica*

Reg. én gang, nærmere bestemt 07.10.

Skogdue *Columba oenas*

Påtruffet jevnlig på våren i perioden 19.04 - 24.05. Høyeste antall notert er 5 eks. Arten ble også reg. 23.07.

Ringdue *Columba palumbus*

Reg. regelmessig i perioden 29.03 til 14.10.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

To obs. foreligger; 2 eks. 02.05 og ett eks. 30.05.

Gjøk *Cuculus canorus*

Kun én obs. ble gjort, nærmere bestemt 30.05.

Hornugle *Asio otus*

Reg. 3 ganger, nærmere bestemt 09.04 (DK og JN), 20.04 (JLH) og 14.11 (MS).

Jordugle *Asio flammeus*

Reg. én gang, nemlig 15.04 (TRT).

Nattravn *Caprimulgus europaeus*

En tidligere obs. av arten har dukket opp: Ett ind. ble obs. ved Fiskum gamle kirke seint en kveld ved Sankt Hans-tider i 1999 (Torgeir Beck Lande). Dette er det første funnet som er kjent fra Fiskumvannet.

Tårnseiler *Apus apus*

Påtruffet regelmessig i perioden 17.05 - 09.09.

Vendehals *Jynx torquilla*

Reg. 4 ganger på våren, nærmere bestemt 09., 10., 17. og 20.05.

Gråspett *Picus canus*

ØE: Et fåtall obs. foreligger fra ulike steder i kommunen. Eksempelvis fløy et ind. mot ei vindusrute på Gulliksrud 17.03 (JTJ). Jungertraktene pekte seg ut som et bra område for arten også dette året.

Grønnspekk *Picus viridis*

Reg. sporadisk gjennom året.

Svartspett *Drycopus martius*

4 reg. foreligger, alle fra april og mai.

Flaggspett *Dendrocopos major*

Påtruffet sporadisk gjennom året.

Dvergspett *Dendrocopos minor*

En hann ble sett og hørt ved Fiskum kirke 25.11 (BTB og JTB).

Sanglerke *Alauda arvensis*

Reg. jevnlig fra 18.03 til 01.07, og fra 24.09 til 07.10.

Sandsvale *Riparia riparia*

Påtruffet regelmessig fra 20.04 til 29.08.

Låvesvale *Hirundo rustica*

Påtruffet jevnlig fra 20.04 til 21.09. En tidlig reg. ble foretatt 09.04 (JTB og LP), og en sein en foreligger fra 03.10 (JTB og MS). Låvesvaler overnattet i stort antall i "beltet" med takrør og sjøsivaks ved vannet i august og begynnelsen av september. En del gulerler, sandsvaler og taksvaler menget seg med låvesvalene.

Taksvale *Delichon urbica*

Påtruffet jevnlig i perioden 24.04 - 29.08.

Trepiplerke *Anthus trivialis*

På våren reg. jevnlig i perioden 20.04 - 30.04. På høsten reg. nokså jevnlig fra 16.08 til 24.09.

Heiplierke *Anthus pratensis*

På våren reg. jevnlig fra 29.03 til 17.05. På høsten påtruffet regelmessig fra 12.08 til 22.10.

Gulerle *Motacilla flava*

Reg. jevnlig i periodene 01.05 - 15.06 og 28.07 - 27.08.

- Sørlig gulerle *Motacilla flava flava*

Ett ind. påtruffet 16.05 (JTB, JLH og AO).

- Særlig *Motacilla flava thunbergi*

Det er normalt denne underarten som blir reg. ved Fiskumvannet.

Vintererle *Motacilla cinerea*

Ett par obs. ved Flesakertangen 04.04 (JTJ). Arten ble dessuten reg. 18.04 (TB).

Linerle *Motacilla alba*

Påtruffet jevnlig fra 29.03 til 21.09.

- Svartryggerle *Motacilla alba yarelli*

En obs. av denne underarten ble gjort på Flesaker transformatorstasjon 22.04 (RH)*. Det dreide seg om en voksen hunn. I tillegg er arten notert 25.04 (JLH).

Fossekall *Cinclus cinclus*

Reg. 16.04, 24.04 og 27.10.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes*

Reg. nokså jevnlig i periodene 09.04 - 01.05 og 07.10 - 31.12.

Jernspurv *Prunella modularis*

Påtruffet nokså jevnlig i perioden 16.04 - 04.05. I tillegg foreligger en obs. fra 02.10.

Rødstrupe *Erithacus rubecula*

Et fast innslag ved vannet fra 29.03 og ut året. Arten ble reg. flere ganger i romjula 2000 (JTB).

Nattergal *Luscinia luscinia*

Reg. jevnlig i perioden 16.05 - 24.06. Høyeste antall ind. notert er 3.

Blåstrupe *Luscinia svecia*

Reg. 2 ganger i løpet av året; 13.05 og 25.08.

Buskskvett *Saxicola rubetra*

Karakterart og hekkefugl i fuktige områder rundt vannet. Reg. jevnlig i perioden 29.04 - 22.09.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe*

Reg. sporadisk på våren fra 20.04 til 12.05. Spredte obs. foreligger dessuten fra perioden 06.07 - 19.09.

Ringtrost *Turdus torquatus*

Reg. jevnlig i perioden 16.-24.04, med opptil 6 ind. (JLH mfl.).

Svarttrost *Turdus merula*

Reg. fra 22.03 og ut året, hovedsakelig på våren og høsten. Også tilstede i Julen (JTB).

Gråtrost *Turdus pilaris*

Reg. jevnlig gjennom hele året. En ansamling av ca. 100 ind. ble reg. 27.11. Arten var fortsatt tilstede ved jule-tider (JTB).

Måltrost *Turdus philomelos*

Obs. regelmessig i perioden 12.04 til 08.06, og deretter sporadisk fram til 22.09.

Rødvingetrost *Turdus iliacus*

Reg. jevnlig fra 12.04 til 27.11. Høyeste noterte antall er 1000+ eks. (!), 19.04 (JLH).

Duetrost *Turdus viscivorus*

Påtruffet regelmessig i perioden 01.-24.04, med 4 ind. som høyeste antall.

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Hørt syngende i perioden 25.05 - 01.06 (BTB, JTB og JN), og dessuten 27.06 (besøkende fra Nordland), 29.06 (BTB) og 03.07 (BTB) samt 28.07 (JTB). I tillegg ble ett ind. hørt så seint som 28.07 (JTB).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Arten ble reg. 12.05 (JLH), 20.05 (RH), 10.06 (medlemmer av NOF Drammen og Omegn lokallag), 27.06 (ei gruppe fra Nordland), 28.06 (ukjent) og 30.06 (JTJ mfl.), 28.07 (JTB og AO), 31.07 (besøk fra Florida) og 25.08 (JTJ). Ingen funn er så langt rapportert inn til LRSK.

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Reg. regelmessig i perioden 03.-30.06.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

Reg. jevnlig fra 14.05 til 12.08.

Gulsanger *Hippolais icterina*

Reg. jevnlig i perioden 14.05 - 28.06. I tillegg ble arten reg. 28.07 og 12.08.

Møller *Sylvia curruca*

Reg. 3 ganger; 07.05, 25.08 og 03.09.

Tornsanger *Sylvia communis*

Påtruffet jevnlig fra 07.05 til 28.08. En voksen og 3 juv. fugler sett 20.07.

Hagesanger *Sylvia borin*

Påtruffet regelmessig fra 12.05 til 04.07.

Munk *Sylvia atricapilla*

Påtruffet regelmessig fra 23.04 til 04.06. Et tidlig funn foreligger fra 12.04 (JLH). Fra tiden etter 04.06 foreligger bare noen spredte funn. Siste reg. ble gjort 25.11.

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix*

Reg. 2 ganger; nærmere bestemt 27.06 og 01.07.

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Reg. regelmessig fra 08.04 til 08.06. Arten ble også påtruffet i perioden 13.-22.09.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

En karakterart ved innsjøen. Påtruffet jevnlig fra 20.04 til 05.10.

Fuglekonge *Regulus regulus*

Arten ble reg. 4 ganger i løpet av året, bl.a. andre juledag.

Gråfluesnapper *Muscicapa striata*

Reg. jevnlig fra 06.05 til 03.06. I tillegg foreligger 2 funn fra sommeren, hvorav ett med en ad. og 3 juv. fugler.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

Reg. nokså regelmessig fra 28.04 til 17.05.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

5 reg. av arten foreligger fra oktober: En flokk med 8 ind., obs. i flukt ved tårnet, 03.10 (BTB, BE, TM og Ulf Anders Meyer), en reg. av 8 ind. også 04.10 (JS), 2 flokker, med hhv. 16 og 8 eks., 13.10 (JTJ), mellom 10 og 30 ind. i "beltet" med takrør og sjøsvaks ved Hegstadmyra 20.10 (AO), og 1-2 eks. sett og hørt 22.10 (BTB). Ingen av funnene er foreløpig rapportert til LRSK.

Dette var andre året at skjeggmeis dukket opp ved Fiskumvannet. De første registreringene ble gjort i 1998. Den gang hadde arten tilhold ved vannet fra 02.10 til 02.11.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Reg. gjentatte ganger i årets 3 siste måneder, med opptil 10 fugler.

Løvmeis *Parus palustris*

Påtruffet sporadisk gjennom året.

Granmeis *Parus montanus*

Påtruffet nokså jevnlig dette året.

Toppmeis *Parus cristatus*

Reg. 2 ganger; 20.04 og 07.10.

Svartmeis *Parus ater*

Påtruffet 3 ganger i løpet av året.

Blåmeis *Parus caeruleus*

Et fast innslag i fuglefaunaen ved innsjøen hele året.

Kjøttmeis *Parus major*

I likhet med blåmeisen en vanlig art i området hele året.

Spettmeis *Sitta europaea*

Reg. 3 ganger i april.

Trekryper *Certhia familiaris*

3 obs. foreligger fra dette året.

Tornskate *Lanius collurio*

Reg. 20.05 (ett ind.), i perioden 21.-23.07 (en hann alle 3 dagene, og i tillegg en juv. 22.07) og 11.08 (et par juv. fugler).

Varsler *Lanius excubitor*

Reg. 10.04, og jevnlig fra 05.10 og ut året.

Nøtteskrike *Garrulus glandarius*

Reg. sporadisk fra 29.03 til 20.05, og jevnlig fra 09.09 og ut året.

Skjære *Pica pica*

Karakterart gjennom hele året.

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes*

En reg. foreligger fra 13.09 med ett eks. (BTB, JTB og MS).

Kaie *Corvus monedula*

Reg. regelmessig fra 29.03 til 08.06, og fra 20.09 til 22.10. Største konsentrasjon var ca. 100 ind., 14.10.

Kornkråke *Corvus frugilegus*

Ett ind. ble obs. 27.10 (TB) og 26.11 (AH, TS, MS og JLH).

Kråke *Corvus corone cornix*

Karakterart for området rundt vannet. En ansamling av 70+ ind. ble notert 22.09.

Ravn *Corvus corax*

Påtruffet regelmessig fra 14.02 til 26.05, og deretter sporadisk mellom 06.08 og 10.11. Høyeste antall ind. notert er 22, 16.04.

Stær *Sturnus vulgaris*

Reg. jevnlig i perioden 22.03 til 23.09.

Gråspurv *Passer domesticus*

Reg. regelmessig fra 29.03 til 16.05. Utover dette foreligger bare noen få funn.

Pilfink *Passer montanus*

Reg. regelmessig fra 29.03 til 30.05, og sporadisk gjennom resten av året.

Bokfink *Fringilla coelebs*

Påtruffet jevnlig fra 29.03 og fram til 18.10.

Bjørkefink *Fringilla montifringilla*

Reg. regelmessig fra 19.04 til 10.05, og deretter jevnlig fra 10. til 25.09.

Grønnfink *Carduelis chloris*

Reg. regelmessig fra 18.03 til 07.10.

Stillits *Carduelis carduelis*

Påtruffet sporadisk fra 08.04 og utover.

Grønnsisik *Carduelis spinus*

Obs. relativt regelmessig fra 16.04 og ut året.

Tornirisk *Carduelis cannabina*

Obs. jevnlig fra 08.04 og fram til 31.08.

Bergirisk *Carduelis flavirostris*

Påtruffet 3 ganger; 09.04, 17.05 og 30.05.

Gråsisik *Carduelis flammea*

Påtruffet relativt regelmessig fra 29.03 til 02.10.

Korsnebb sp. *Loxia sp.*

En reg. foreligger fra 08.04.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

Reg. regelmessig i perioden 20.05 til 21.07.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

Påtruffet regelmessig i en periode i april, og dessuten et par ganger i romjula.

Snøspurv *Plectrophenax nivalis*

ØE: Ett ind. obs. ved Sand ved Eikeren 08.04 (Birger Huseby), og 20-25 eks. påtruffet på Hals samme dag (AH).

Gulspurv *Emberiza citrinella*

En karakterart i kulturlandskapet rundt innsjøen.

Hortulan *Emberiza hortulana*

En reg. foreligger med en hann og en hunn ved Flesaker transformatorstasjon 16.05 (AO). Forrige reg. stammer fra 1994. En hunn ble sett ved parkeringsplassen ved hovedveien 09.05 (JTB og MS).

Hortulan var en hekkefugl i traktene rundt Fiskumvannet gjennom hele 1970-tallet. Bestanden talte ca. 5 par (AN). Syngende hanner ble hørt ved Fiskumvannet fram til 1981 (DK). Arten fantes også andre steder i kommunen. En syngende hann ble hørt på Kolberg ved Vestfossen så seint som i 1991 (DK).

Sivspurv *Emberiza scoeniclus*

Karakterart for Fiskumvannet. Reg. regelmessig fra 29.03 til 22.10.

INITIALER

Ole Edvart Bakken (OEB), Terje Bakken (TB), Morten Bekken (MB), Bjørn Tore Bollerud (BTB), Jan Trygve Bollerud (JTB), Bård Engelstad (BE), Kristen Grøslund (KG), Anders Hals (AH), Jon Ludvig Hals (JLH), Roger Holmen (RH), Jon Trygve Johnsen (JTJ), Per Øystein Klunderud (PØK), Åse Klunderud (ÅK), Dagfinn Kolberg (DK), Toril Mesna (TM), Helge Midtgard (HM), Joar Nedberg (JN), Arne Nævra (AN), Arve Olsen (AO), Leif Palmstrøm (LP), Lars Tomas Poppe (LTP), Rita Rustan (RR), Tom Schandy (TS), Magne Sjøblom (MS), Inger T. Steen (ITS), Joakim Steinsvåg (JS), Ole Temtemoen (OT), Terje Rystad Tollefsen (TRT), Kjell Værnes (KV) og Åge Westby (ÅW).

LITTERATUR

Bakken, Terje & Palmstrøm, Leif, 1995: «Fuglefaunaen ved Fiskumvannet i 1994.» NOF Øvre Eiker lokallag

Bakken, Terje & Palmstrøm, Leif, 1996: «Fuglefaunaen ved Fiskumvannet i 1995.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Bollerud, Bjørn Tore & Klunderud, Per Øystein, 1997: «Fugler i Øvre Eiker 1996.» NOF Øvre Eiker lokallag

Bollerud, Bjørn Tore & Klunderud, Per Øystein, 1998: «Fugler i Øvre Eiker 1997» NOF Øvre Eiker lokallag

Bollerud, Bjørn Tore & Klunderud, Per Øystein, 1999: «Fugler i Øvre Eiker 1998» NOF Øvre Eiker lokallag

Bollerud, Bjørn Tore, Jon Trygve Johnsen & Klunderud, Per Øystein, 2000: "Fugler i Øvre Eiker 1999" NOF Øvre Eiker lokallag

Buskskvetten 2/99: «LRSKs innrapporteringsliste» (for 1999), m/endringer.

Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.) 1994: «Norsk Fugleatlas. Hekkefuglernes utbredelse og bestandsstatus i Norge.» Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 552 s.

Haftorn, Svein 1971: "Norges Fugler"

Johnsen, Nils 1914; "Eker"

Kolberg, Dagfinn 1993: «Fuglefaunaen i Øvre Eiker.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Nævra, Arne 1979: «Fuglefaunaen i Øvre Eiker.» NOF Øvre Eiker lokallag.

Julefugletur til England av Eli Gates

I fjor skulle vi feire jul i England, og siden vi dro over noen dager før selve høytiden, ble det en fin mulighet til å utforske noen av de mange fuglelokalitetene øvrikt har å by på.

Vi tok fly fra Torp til Stanstead, og så leiebil videre. Vi satte kursen rett mot Abberton Reservoir, som ligger sør for Colchester nær østkysten. Det er et fugle- og naturreservat som drives av Essex Wildlife Trust, og ligger på et 35 mål stort område ved siden av et vannreservoar. Landskapet og vegetasjonen er varierende, så det gir plass til en mengde fuglearter. En sti går gjennom området, og leder deg til de 5 forskjellige gjemmene der du kan stå under tak og til og med sitte mens du skåder. Også et velegnet sted for matpakkespising på en kald dag!

Ved inngangen av reservatet er et informasjonssenter, der liste over dagens observasjoner henger på veggen og kan oppdateres av hvem som helst. Du kan også la deg friste av utstyr, bøker osv. på hyllene i butikken. Det ble bare en rask runde denne gangen, da dagslyset svant, men så blant annet div ender, mengder med sothøner, stillits, stjertmeis (rosaceus) og en tårnfalk.

Turen gikk så videre nordover i retning Dunwich og Minsmere Nature Reserve i Suffolk. Også dette på østkysten. Hadde bestilt B&B på forhånd, og det viste seg å være et heldig valg. Vi var svært sultne, og vertinnen foreslo at vi lånte lommelykten hennes og vandret ned til den eneste puben 10 min. unna. Skjønnte fort hvorfor hun ga oss lommelykt, ikke et lys å se for vi var like ved «The Ship» som derimot lyste svært så innbydende mot oss. Eneste lydene vi hørte var vinden i trærne og havbruset like i nærheten.

For å komme i stemning valgte vi andestek til middag, noe som smakte fortreffelig, og Richard fikk endelig sin etterlengtede «pint of bitter». Mens vi satt der, fikk puben besøk av de tradisjonelle «carolsangerne», folk fra nabolaget som hadde dannet kor og sang julesanger til inntekt for en veldedig organisasjon. Alle sang med, og til slutt sang ei 5 år gammel jente en kjent julesang helt alene. Etter stor applaus fikk vi alle servert en «mincepie» (trad. eng. julekake), som smakte akkurat slik som den skulle.

En av sangerne viste seg å være daglig leder for Minsmere, en hyggelig fyr som fortalte oss mye om hva vi kunne vente å se i fuglereservatet på den årstiden. Det var ikke noe å si på julestemningen da vi vandret tilbake langs den mørke «lanen», og akkurat da tror jeg vi begge hadde lyst til å flytte tilbake til England.

Startet neste dag med en ekte engelsk frokost, for vi kjørte til Minsmere som var like oppi veien. Og for et anlegg! Et svært område som strekker seg fra sjøen og langt inn i

landet. Det er RSPB som driver stedet, og det skal ha blitt observert over 330 arter der, hvorav opptil 100 hekker årlig.

Brede stier som egner seg for rullestolbrukere, og hele 8 gjemmer derav 5 tilrettelagt for rullestolbrukere. Både butikk og kafé, og du kan til og med leie kikkert. Vi hadde dessverre bare noen timer til rådighet, skulle hatt flere dager, men så allikevel mye fugl, f. eks. dvergdykker, sivhauk, snadderand, taffeland og hvitøyeand. (En fyr kom galopperende tilbake til gjemmen, grep tak i teleskopet mitt og stilte inn for meg, ellers hadde jeg nok gått glipp av den sjeldenheten!)

Ganske slitne etter mye trasking, kjøpte vi deilig varm suppe etterfulgt av hjemmebakte kaker og te i den koselige kaféen. Så var det på tide å vende nesa sørover på jakt etter et nytt B&B.

Dagen etter dro vi til Fingringhoe Wick, enda et naturreservat drevet av Essex Wildlife Trust. Ligger for øvrig ganske nær Abberton. Det har blitt anlagt rundt et gammelt grustak, og var også meget imponerende, hele 500 mål stort. 8 gjemmer, noen av dem også her tilgjengelige for rullestolbrukere. Stort informasjonssenter med innebygget fugletårn. Det var god plass til prosjektarbeid for skoleklasser, noe som de legger mye vekt på ved de fleste reservatene i landet.

Det var fjære sjø, og utover de store mudderområdene var det mengder av vadere, f. eks. tundralo og over 300 avosetter! De var litt av et syn i det hele flokken lettet. Mange av vaderne klarte jeg ikke å bestemme, delvis på grunn av manglende kunnskap, men også fordi de fulgte tidevannet ut, og avstanden etter hvert ble for stor. Så det lønner seg å være der i det tidevannet begynner å gå ut. Lenger inne på strandområdet var det flere silkehegrer, et eksotisk skue for en frossen nordboer! Så også en lomvi, noe som satte fart i folk, da det var en sjeldenhet der. Silendene vi så var også litt uvanlige skjønnte vi.

Så var det tid for julefeiring, og et avbrekk i fuglekikkingen.

I romjula skulle vi besøke noen venner på Isle of Wight, og da falt det naturlig å besøke Pagham Harbour, nær Bognor Regis på sørkysten. Dette naturreservatet drives av kommunen, og skal være et av de beste fuglesteder i England. Her kommer du også helt til sjøen, men vi fant ikke det beste vaderstedet før lyset begynte å bli borte. Desemberdagene er korte i England også! Vi holdt på å bli tatt av tidevannet her, vannet begynte plutselig å nærme seg teleskopbeina, og innen vi kom oss på land, gikk vannet nesten over gummistøvlene! (Heldigvis av den høye sorten!)

Forøvrig morsomt å se hundrevis av vadere som hadde slått seg ned på noen holmer for natta. De satt tett i tett, og var lette å forveksle med rullestein!

Her er noe av hva vi så: toppdykker, dvergdykker, ringgås, stjertand, tjeld, heilo, tundralo, vipe, steinvender, storspove, lappspove og avosett. Vi forlot stedet med utsikt til en fantastisk solnedgang over havet.

Vel tilbake hos svigerforeldrene mine i Sussex, forteller svigerfar om en rødtoppfuglekonge han har sett i hagen. Jeg ut på «jakt», og jeg troor jeg så den!

De fleste steder på landsbygda i England er det mengder av kornkråker, svartkråker og kaier, en avveksling fra gråkråka vår!

Så, takket være en meget tålmodig husbond, ble det en juleferie full av flotte fugleopplevelser. En tur til øyriket anbefales på det varmeste, og i den anledning har NOF Drammen og omegn planer om en tur til noen av disse

områdene våren 2002. Antageligvis rett før påske. Mer info. følger, men vil du vite mer ta gjerne kontakt med undertegnede.

Eli Gates
Eligates@c2i.net
Tlf: 32 79 80 17.

Rettelse

Nummereringen i forrige nummer ble ved en forglemmelse ikke gjort fortløpende som har vært tradisjon i Buskskvetten. Sidetallene skulle ha gått fra 65 til 94. Dette er det ikke mulig å gjøre noe med nå, så all framtidig referanse må følge de nummerne som står. Siden man pleier også å oppgi hefte nr. i slike referanser, vil det neppe ha noen alvorlig konsekvens. Nummereringen i dette nummeret er tilbake til normalen.

Red.

NOF tur til øst-Kina mai 2002

Dette er turen med stor T for de som alltid har drømt om sibirske og østlige fuglearter. Nå er det muligheter for å oppleve disse i full praktdrakt. Opplev den legendariske fugleøya og den viktige trekkfugllokaliteten Happy Island ute i Gulehavet - en liten øy som bl.a. byr på unike muligheter ifht å studere rastende fugl samt gode fotograferingsmuligheter. Et par kulturinnslag er også obligatorisk og er mulig å kombinere med fuglekikking.

Praktiske opplysninger:

Tid: 4.-18. mai

Pris: ca kr 16.000, men det forbeholdes retten til mindre justeringer. Inkludert i prisen er kost og losji, all transport i Kina, fly t/r Beijing (fra Gardermoen) og visumutgifter. Reiseforsikring må den enkelte deltaker selv ordne.

Gruppestørrelse: maks 12

Påmeldingsfrist: Første mann til mølla gjelder, så her gjelder det ikke å vente for lenge (medio desember 2001)!

Turlederne: NOF Oslo og Akershus får hjelp av og benytter danske Jesper Hornskov som bor i Beidaihe i øst-Kina. Jesper er en profesjonell fugleguide. Fra Norge organiseres turen av NOF Oslo og Akershus ved Kjetil Johannessen som også blir med. Kjetil besøkte denne delen av Kina våren 2000 og har fra før besøkt flere deler av Asia (bl.a. som reiseleder for NOFs Indiatur i 2001).

Reiserute:

lørdag 4. mai 2002): avreise fra Gardermoen, Oslo.

5.-6. mai: Beijing. Besøk av Sommerpalasset.

7. mai: Beidaihe (v/Gulehavet) inkl. besøk til den kinesiske mur.

8.-15. mai: Happy Island. Happy Island er i vesten kjent som et av de mest fuglevennlige områdene i øst-Asia.

16-17. mai: Beidaihe/Beijing (pekingand står på menyen).

18. mai: Retur Norge

I løpet av de 2 ukene kan vi forvente å se ca 210-220 ulike fuglearter, med bl.a. (opptil): 12 hegrearter, 40 ulike vadere, ca 15 rovfuglarter - bl.a. østsivhauk, praktkjerrhauk og amurfalk, 11 erler og piplerker, 13 troster (inklusive muligheter for bl.a. endemiske arter som mingtrost og kinatrost), over 20 sangere - hvorav 11 arter Phylloscopus og ikke minst 12 buskspurve (inkl. gråhode-, gulstrupe-, gulbryn-, kastanje- og krattspurv).

Interesserte kan ta kontakt med Norsk Ornitologisk Forening Oslo og Akershus v/Kjetil Johannessen, tlf. 22490558 (p), 67554994 (j) eller på kjetil@osloff.no

For mer info se også under turer/reise på NOFs hjemmeside: <http://folk.uio.no/csteel/nof/>

Fuglefolk i kikkerten

Steinar Stueflotten er 52 år gammel, bosatt på Konnerud i Drammen og er utviklingssjef ved Draka Norsk Kabel.

Når begynte du å interessere deg for fugler ?

Jeg vokste opp på Åndalsnes i Møre og Romsdal og ble tidlig interessert i fugler. Jeg husker at jeg allerede tidlig på 1960-tallet satte meg som mål å lage en beskrivelse av fuglelivet i området der jeg bodde. Dette viste seg å ta mye lenger tid enn jeg hadde forestilt meg, men det resulterte i alle fall i at jeg tidlig begynte å gjøre systematiske registreringer av det jeg observerte, noe jeg har fortsatt med siden.

Hvor var det at du først gikk for å se på fugler ?

Det begynte med fugleturer i området rundt Åndalsnes og etter hvert i øvrige deler av Rauma kommune. Et tidlig høydepunkt var da jeg i juni 1971 gjorde Norges første observasjon av silkehegre på Åndalsnes. I studietiden ble det dessuten mange fine turer til ulike fuglelokaliteter i Trøndelag med svartterne, rødhodeand og ringand som høydepunkter.

Hvordan arter fugle hobbyen seg for deg ?

Det jeg synes er mest fascinerende, er nok å delta i ulike kartleggingsprosjekter. Jeg var bl.a. en ivrig bidragsyter til Atlas-prosjektet på 1970/80-tallet, og har siden drevet med egne takseringsprosjekter (bl.a. linjetakseringer i Rauma kommune hver sommer siden 1986). I seinere år har NOF-prosjektene VinterAtlas og Norsk Hekkefugltaksering (HFT) tatt en god del av min tid. I ledige stunder hender det også at jeg skriver en artikkel eller to til lokaltidsskriftene Rallus og Buskskvetten.

Hvor liker du å dra for se på fugl i dag ?

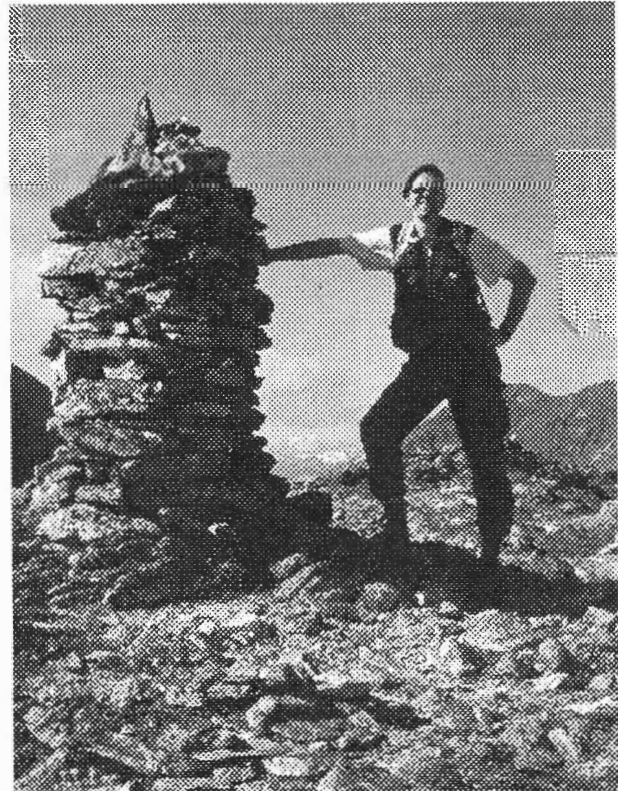
Jeg reiser ikke så langt. De fleste turene går nå til Linnestranda, Miletjern og Fiskumvannet. Ellers har jeg fortsatt stor glede av mine årlige ferieturer til Romsdalen og Møre.

Hvilke fuglearter setter du mest pris på å se ?

Jeg har vel egentlig ikke noen favoritter. I kartleggings-sammenheng er jo alle arter i utgangspunktet like interessante. Men jeg må nok innrømme at rovfugler og fjellfugler har gitt meg de største gleder så langt.

Alle har vel noen arter som de ikke ennå har sett, hvilke står høyest på din liste ?

Jeg er ingen krysser og har ennå mye usett. Høyest på lista står kanskje snøugle, havsvaler og dvergmåke, men

noen ekstra anstrengelse for å få sett disse kommer ikke på tale.

Har du hatt verv i NOF ?

Jeg er for tiden sekretær i LRSK Buskerud og medlem i LRSK Møre og Romsdal, dessuten fylkeskoordinator i VinterAtlas prosjektet og medlem av NOFs HFT-komité.

Hva ønsker du deg av NOF lokalt og sentralt for at den ornitologiske virksomheten skal styrkes ?

Engasjerende prosjekter gjerne knyttet til vernesaker, gode hjemmesider på Internett som holdes oppdatert med interessant informasjon, og et godt medlemsblad som kommer ut regelmessig.

Har du andre hobbyer enn fuglekikking ?

Planter og botanikk er en annen hobby jeg har brukt mye tid på i seinere år, og så løper jeg orienteringsløp i sommerhalvåret.

Siste nytt fra Buskerud

Observasjonene er hentet direkte fra NOF Buskeruds Siste nytt. Adressen på nettet er : <http://home.no.net/nofbu>. Observatører oppfordres til selv å gå inn og legge inn sine observasjoner. Alle observasjoner som står på LRSKs rapporteringsliste kan legges inn uten videre. Andre

observasjoner må begrunnes, dersom de skal legges inn. Dette er retningslinjer gitt av fugler.net som er vert for tjenesten. Alle observasjoner trykkes med forbehold om godkjenning fra LRSK.

#	ART	Dato	Antall	Sted (Fylke, Kommune)
1	Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	26/11 '01	1	Gomnesfeltet (Buskerud, Hole)
2	Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	20/11 '01	13	Klokkarstua (Buskerud, Hurum)
3	Lappfiskand <i>Mergus albellus</i>	13/11 '01	1	Nordfjorden, Tyrifjorden (Buskerud, Ringerike)
4	Taffeland <i>Aythya ferina</i>	28/10 '01 - 03/11 '01	3-5	Synneren naturreservat (Buskerud, Ringerike)
5	Bergand <i>Aythya marila</i>	27/10 '01 - 29/10 '01	1-2	Juveren naturreservat (Buskerud, Ringerike)
6	Sædgås <i>Anser fabalis</i>	28/10 '01	20	Geithus (Buskerud, Modum)
7	Lappfiskand <i>Mergus albellus</i>	28/10 '01	1	Synnern (Buskerud, Ringerike)
8	Hvitryggspett <i>Dendrocopos leucotos</i>	18/10 '01	1	Krambudalen (Buskerud, Øvre Eiker)
9	Trane <i>Grus grus</i>	17/10 '01	2	Karlsruddtangen (Buskerud, Ringerike)
10	Kornkråke <i>Corvus frugilegus</i>	17/10 '01	11	Moe gård, Steinsletta (Buskerud, Hole)
11	Varsler (excubitor) <i>Lanius excubitor excubitor</i>	09/10 '01	2	Veslefjorden, Geilo (Buskerud, Hol)
12	Dvergdykker <i>Tachybaptus ruficollis</i>	07/10 '01	1	Miletjern (Buskerud, Nedre Eiker)
13	Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	04/10 '01 - 06/10 '01	1	Linnestranda (Buskerud, Lier)

Buskskvetten på CD-rom

Siden ideen om Buskskvetten på CD-rom ble lansert i forrige nummer, har det vært nokså stille fra medlemmene. Jeg ber de som er interessert i å kjøpe alle årgangene av Buskskvetten samlet på en CD-rom om å gi lyd fra seg, fordi prosjektet ikke vil bli gjennomført dersom det ikke er mange nok som sier seg interesserte. Forhåndsbestillingen er ikke bindende. Eksemplere er lagt ut til nedlasting på NOF Buskeruds hjemmeside. Send forhåndsbestilling til Buskskvettens redaksjon på epost jenygard@start.no eller postadressen Brinken 19, 3400 Lier. Se forøvrig forrige nummer av Buskskvetten s. 22.

Red.

Sjøfuglovervåkningen i Steinsfjorden og Tyrifjorden i 2001

av

Bjørn Harald Larsen, Viggo Ree, Morten Brandt og Kendt Myrmo

Etter flere år med nedgang i hekkebestanden var det svært gledelig med en økning fra 10 til 17 par med makrellterner i overvåkningsområdet. Andre arter viste stabile eller svakt avtagende bestander – dersom Furuøyene (som ikke har vært med i overvåknings-området mer enn i fire år) tas med i betraktning er det imidlertid en klar negativ trend for hettemåke i området. Stormåkene sildemåke og gråmåke ser sakte men sikkert ut til å få fotfeste som hekkefugler i Steinsfjorden, men foreløpig er det snakk om svært få hekkende par. Mens makrellternene hadde sin beste sesong i perioden 1992-2001 mht ungeproduksjon, kunne flere andre arter vise til sin dårligste sesong i samme periode (bla. knoppsvane). Hettemåke og fiskemåke produserte noe under middels. Mange arter ble rammet svært hardt av den kraftige og forholdsvis tidlige vårflommen, mens ternenes gode ungeproduksjon kan ha sammenheng med et vellykket informasjonsopplegg og kanskje også en endret holdning hos brukerne av fjorden.

Samlet viser årets overvåkning at det fortsatt er behov både for å følge opp både registreringene av hekkebestander og hekkesuksess, og ikke minst videreføre informasjonsopplegget i samarbeid med Hole og Ringerike kommuner. Fortsatt er ternebestanden liten og sårbar, og det skjer også stadig spennende ting med nyetableringer av marint tilknyttede arter i innlandet.

Overvåkingen av hekkebestander og ungeproduksjon hos vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden fortsatte i 2001 i regi av Norsk Ornitologisk Forening, Hole og Ringerike lokallag. Feltarbeidet ble utført av forfatterne. I tillegg deltok Torgeir Isdal den 30.5. og Jon Ludvik Hals den 18.6. Registreringene ble finansiert av Hole og Ringerike kommuner. Hole kommune takkes for å ha stilt båt til disposisjon under feltarbeidet. En takk også til Bjørn Erik Grimnes, Tyrstrand for verdifulle opplysninger og praktisk bistand med oppsyn/informasjon på Furuøyene i Nordfjorden.

Overvåkingen tar sikte på å gi et bilde av utviklingen i hekkebestandene over tid og variasjoner i ungeproduksjonen fra år til år. Formålet er å gi forvaltningsmyndighetene lokalt og regionalt grunnlagsdata til å forvalte sjøfuglbestandene i området på beste måte. Registreringene, som startet sommeren 1992, har fulgt samme metodikk og hatt om lag samme kvalitative nivå i hele perioden. Undersøkelsene har blitt rapportert fortløpende til miljøvernavdelingen hos fylkesmannen i Buskerud og til Hole kommune og Ringerike kommune (Larsen 1992 a og b, 1993, 1994 og 1995, Larsen & Ree 1996 og 1997, Larsen m.fl. 1998, 1999 og 2000). Etter årets sesong – som er den 10. i rekka – vil vi også utarbeide en samlerapport fra overvåkingen.

Vi gjennomførte også i år, i samarbeid med Hole og Ringerike kommuner, et informasjonsopplegg for å styrke sjøfuglenes – og særlig makrellternas – hekkesuksess i området. Skilt ble satt opp i alle ternekoloniene, med anmodning om å vise hensyn under hekketida. Også i spesielt utsatte måkekolonier ble det satt opp skilt. Samtidig ble mediene brukt aktivt for å informere om hvor koloniene befant seg, og hvordan folk kunne unngå å forstyrre fuglene.

Vårt undersøkelsesområde omfatter nordre del av Tyrifjorden med Storøya/Purkøya/Geitøya, Sælabonn og ytre del av Nordfjorden, samt Steinsfjorden. Båtregistreringer ble utført tre ganger i løpet av hekkesesongen; 30.5., 18.6. og 6.7. Supplerende undersøkelser fra land ble gjort fra de første knoppsvanene la seg på egg i slutten av april til midten av august.

I tabeller og figurer i artikkelen opereres det med enheten antall hekkende par, som har framkommet på forskjellig vis fra art til art. Når det gjelder knoppsvane, kanadagås, hettemåke og makrellterne refererer antall hekkende par seg til opptalte reir, mens tallene for sothøne, dverglo, vipe, strandsnipe og fiskemåke er basert på antall par med hekkeatferd; for sothøne og fiskemåke sin del i kombinasjon med opptelling av antall reir på de lokalitetene som egner seg for det. Antall hekkende par med siland er anslått ut fra stasjonære par i området på forsommeren, i kombinasjon med reir og observerte kull seinere i hekkesesongen. Hekkebestandene av kvinand og laksand er basert på antall observerte kull i området, mens stokkand- og toppandtallene er resultat av en kombinasjon av reir i måke-/ternekolonier og observerte kull på vannet.

Vi har de siste årene vært opptatt av å få korrekt navn på hekkelokalitetene for sjøfugler i Steinsfjorden og Tyrifjorden. I år har vi fått god hjelp av både lokale fiskere og personer som har gjort hovedfagsoppgaver på stedsnavn i området. Dette har ført til noen endringer i navn på lokaliteter i Steinsfjorden – og i tillegg har vi kommet til enighet med disse personene om nye navn på skjær som tidligere ikke har hatt navn. Ved første gangs henvisning til disse lokalitetene i artikkelen er det gamle navnet satt i parentes. Vi vil for øvrig behandle disse navnespørsmålene i en egen artikkel ved en seinere anledning.

Klar nedgang for hettemåke - svak økning i bestanden av makrellterne

Årets undersøkelser ga som resultat 431-465 hekkende vannfuglpar fordelt på 14 arter (Tabell 1). Samlet er dette en klar tilbakegang fra fjorårets resultat, noe som i hovedsak skyldes en nedgang i hettemåkebestanden på

ca 150 par. Det avgjort mest gledelige under dette årets registreringer var en svak økning i bestanden av makrellterne. Med 17 par er vi tilbake om lag på 1999-nivå – men fortsatt betydelig under bestandsnivået på midten av 1990-tallet. Det er derfor fortsatt grunn til å følge med denne regionalt truede arten, som har ett av sine viktigste hekkeområdene i fylket i Steinsfjorden.

Knoppsvanebestanden har holdt seg stabilt omkring 20 par i undersøkelsesområdet. I år fikk vi dårlige data på bestanden da alle reirene med unntak at to i Steinsfjorden var oversvømt allerede under den første tellingen 30. mai. Tallene baserer seg i år på stasjonære par på etablerte hekkelokaliteter i mai/juni i tillegg til de ytterst få parene som fortsatt lå på reir under første båtturen. Trolig var det en liten nedgang i antall par som gikk til hekking i år sammenlignet med de siste 2-3 årene (i underkant av 20 par mot 20-25 par). På sørsida av Storøya hekket et par kanadagås (Kjeld Nørgaard pers. medd.), som fikk fram et ungekull.

Også i sommer var det mange stokkand- og toppandreir i sjøfuglkoloniene i Steinsfjorden, og særlig er økningen i antall hekkende par med toppender markant. I år hadde de fleste lagt seg opp på Tjuvholmen og på søndre delen av Maurøya (begge lokaliteter; tre toppandreir og ett stokkandreir). Det er tydelig at endene søker til de større koloniene med nåker og terner. I alt 7 kvinandkull er om lag som normalt, mens det i år ikke ble registrert laksandkull. I etableringsfasen (første halvdel av juni) lå det 8-13 silandpar i systemet, mens det kun ble funnet ett reir. Med siste båtregistrering den 6. juli ble det naturlig nok ikke registrert silandkull på vannet – dette er den arten som legger seg på reir seinest.

I likhet med knoppsvane fikk vi dårlige data på sothønene i år da første hekkforsøk ble spolert av den tidlige og kraftige vårfloppen. 10-14 par et minimumsanslag for årets hekkebestand. I midten av august ble det observert min. 10 ungfugler i Steinsvika, slik at i hvert fall noen par har fått fram unger også i år, trolig på andre kullet. Også i Vikbukta ble det sett ungekull så seint som 19. august, så også her kan sothønene ha vært heldigere med sitt andre kull. Samme dag ble det også sett en ung sivhøne i Vikbukta. Man skal ikke utelukke at denne arten kan hekke år om annet i våtmarkssystemet, og da helst i en av kroksjøene.

Også i år ble det bekreftet hekking av tjeld i Steinsfjorden. Under den første båtturen den 30.5. lå det en tjeld og ruget på sørspissen av Maurøya. I juni varslet tjelden intenst her, og trolig hadde paret da unger i nærheten. Under den siste båtturen (6. juli) varslet tjeldene på tangene nordvest på Herøya, og her ble det også funnet en død unge. Det er usikkert om dette dreide seg om et nytt par, eller om en eller flere av ungene fra Maurøya hadde svømt over til Herøya og gått nord til denne lokaliteten.

Hettemåka hekket i år i fem kolonier i Steinsfjorden (166 reir Kavringen, 71 reir Vestre Småøya (Tvillingene vestre), 29 reir Tjuvholmen, 11 reir Østre Småøya (Tvillingene østre) og 9 reir Maurøya). Koloniene på Tjuvholmen og Maurøya økte fra hhv 11 og 3 par i slutten av mai, og dette kan ha vært fugler som hadde fått reirene oversvømt på andre lokaliteter og hadde lagt om igjen. I Tyrifjorden hekket det i år bare 64 par på Furuøyene (mot 157 par i 2000) – fordelt på alle tre øyene i dette ”arkipelet”.

Tabell 1. Hekkebestandene av vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden 2001. Enhet antall hekkende par.

ART	STEINSFJORDEN	TYRIFJORDEN	SUM
KNOPPSVANE	13-15	3-4	16-19
KANADAGÅS		1	1
STOKKAND	8		8
TOPPAND	9		9
KVINAND	5	2	7
SILAND	5-6	3-5	8-11
SOTHØNE	7-9	3-5	10-14
TJELD	1-2		1-2
STRANDSNIPE	3	2	5
HETTEMÅKE	262-286	64	326-350
FISKEMÅKE	11-12	9	20-21
SILDEMÅKE	1		1
GRÅMÅKE	2		2
MAKRELLTERNE	17		17
SUM	344-375	87-92	431-467

I år var Furuøyene (7 par) den viktigste hekkelokaliteten for fiskemåke. Tidligere har det også hekket mange par på nordøstsida av Herøya – men i år var det liten aktivitet der. 3-4 par holdt seg i området, men viste ingen tegn til hekking. Denne kolonien er spesielt utsatt i og med sin beliggenhet, og trolig har det vært for stor trafikk med folk tidlig i hekkesesongen som førte til den sviktende ungeproduksjonen her. Utenom dette var det som vanlig spredte fiskemåke-hekkinger i hele systemet, som oftest 1-3 par på hver lokalitet. Sildemåke – som ble funnet hekkende i systemet for første gang i 1999 – var på plass også i år. Ett par hekket på Nordre Småøya (Småøyene nordre), mens gråmåke hekket med ett par hver på Østre Småøya og Tjuvholmen.

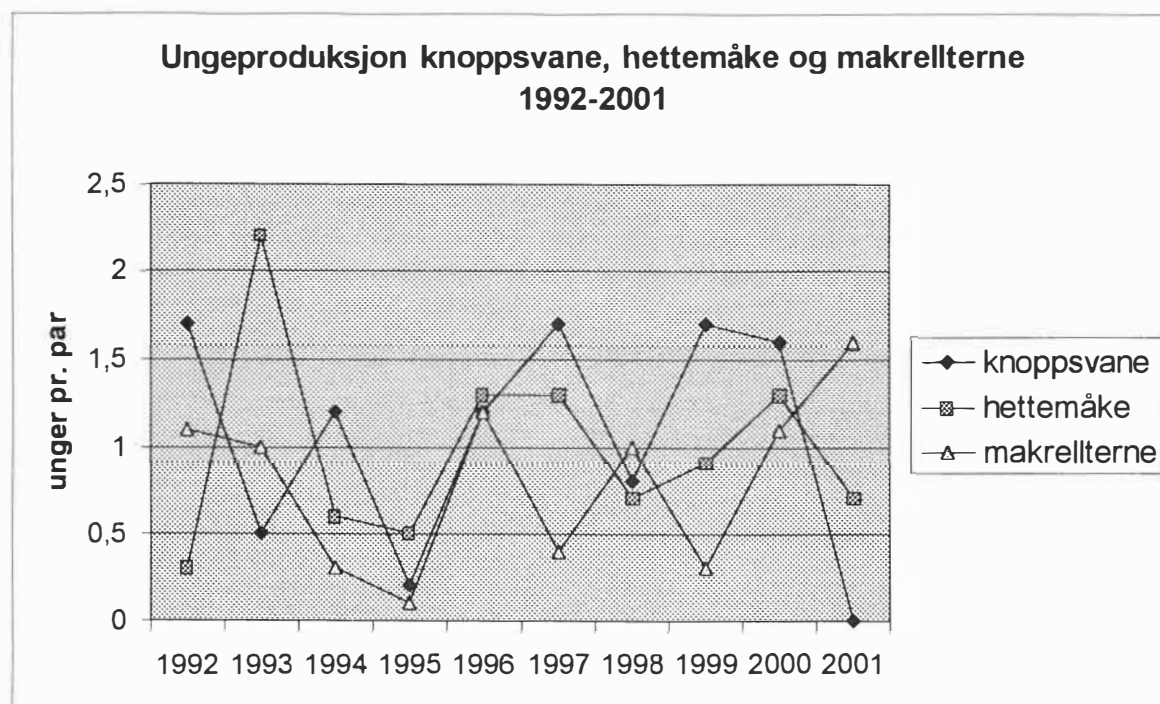
Makrellterna hadde i år valgt sørpissan av Maurøya som sitt viktigste hekkeområde. Kolonien her økte fra 6 reir i slutten av mai til 16 reir den 18. juni. Under den siste båtregistreringen ble ytterligere to nye reir funnet her, men dette var trolig omlagte kull da de begge inneholdt bare to egg (normalt kull er tre egg). I tillegg hekket ett par på tangene nordvest på Herøya.

Vi fikk i år ikke anledning til å foreta undersøkelser i innsjøene vest for Tyrifjorden, slik vi har gjort de to foregående årene. Heller ikke foretok vi noen båttur i sentrale deler av Tyrifjorden i juli/august for å se om lomvien hadde hekket i innsjøen. Etter å ha studert litteraturen nærmere er det ikke realistisk å forvente noe hekkforsøk av lomvi før tidligst sommeren 2002 (Larsen og Ree 2001).

Godt produksjonsår for makrellterne – dårlig for de andre vannfuglene

Det var store variasjoner i hekkesuksessen for de ulike artene sesongen 2001. Knoppsvane og sothøne, og til dels også hettemåke og fiskemåke ble hardt rammet av flom i midten/slutten av mai. For knoppsvane sin del resulterte dette i totalt fravær av ungekull både i Steinsfjorden og Tyrifjorden. Hettemåkene hadde en sesong langt under middels, mens makrellterna hadde sitt beste produksjonsår så langt under overvåkingen. Ternene legger seinere enn måkene, og flommen hadde allerede kulminert og vannstanden var på vei ned da de la egg i begynnelsen av juni. Dette er trolig den viktigste forklaringen på ternenes gode ungeproduksjon i år, men det er mulig at også informasjonsopplegget vi gjennomfører sammen med kommunene har hatt en gunstig virkning. Derfor bør det rettes en takk til brukerne av Steinsfjorden, som i større og større grad respekterer sjøfuglenes behov for ro på hekkeplassen i den mest sårbare perioden. Men – både fiskemåkekolonien på Herøyas nordvestside og sildemåke-hekkingen på Nordre Småøya ble trolig spolert pga forstyrrelser, så det er all grunn til fortsatt å følge utviklingen nøye. Dette er imidlertid så små kolonier at vi ikke setter opp informasjonsskilter, og det kan være noe av årsaken til at forstyrrelser ikke ble unngått.

Ut fra antall reir i sjøfuglkoloniene og seinere observerte kull på vannet, synes stökkanda å ha produsert dårlig, mens toppanda hadde et godt år. Dette skyldes trolig at stökkanda legger seg opp tidlig (før flommen kulminerte), og en del reir ble oversvømt.

Figur 1. Ungeproduksjon hos tre sentrale vannfuglarter i Steinsfjorden og Tyrifjorden i perioden 1992-2001.

Hetemåka hadde et forholdsvis dårlig produksjonsår, med et minimum på 0,7 unger pr par. Som vanlig var det

kolonien på Kavringen som produserte best (Tabell 2).

Tabell 2. Ungeproduksjon i de største hettemåkekoloniene i Steinsfjorden (S) og Tyrifjorden (T) i 2001

Koloni	Antall hekkende par	Antall unger (minimumstall)	Produserte unger pr. par
Furuøyene (T)	64	15	0,2
Småøyene (S)	82	50	0,6
Tjuvholmen (S)	29	2	0,1
Kavringen (S)	166	160	1,0
Totalt	341	227	0,7

Heller ikke fiskemåkene hadde noe godt produksjonsår. Forstyrrelser fra folk var trolig årsaken til sviktende produksjon på Herøya, mens flere av hekkeplassene i Tyrifjorden ligger utsatt til for flom. Gråmåkeparene på Østre

Småøya og Tjuvholmen fikk fram 2 unger hver, mens sildemåkeparet som forsøkte seg på Nordre Småøya mislyktes. Dette skyldtes sannsynligvis forstyrrelser, da det under siste båtturen ble funnet bålrester på øya.

Tabell 3. Ungeproduksjon i et utvalg av fiskemåkekolonier/-hekkeplasser i Steinsfjorden (S) og Tyrifjorden (T) i 2001.

Koloni	Antall hekkende par	Antall unger (minimumstall)	Produserte unger pr. par
Furuøyene (T)	6	4	1,5
Stamnesskjæret (T)	1	0	0
Rytterakerskjæret (T)	1	2	2,0
Maurøya (S)	2	2	1,0
Herøytangene (S)	1	3	3,0
Herøya (S)	3-4	0	0
Gåsa (Hesten) (S)	2	2	1,0
Bøtet (S)	1	0	0
Totalt	17-18	13	0,8

I motsetning til de andre sjøfuglartene hadde makrellterne en svært god hekkesesong, og produksjonen på 1,6 unger pr par er den høyeste vi har registrert i hele tiårsperioden. Ternene hekket i år i en mindre koloni med hettemåke på sørspissen av Maurøya. Maurøya er forholdsvis høy og

tåler derfor høy vannstand, og i tillegg er den ikke spesielt ettertraktet som friluftsområde. Det var trolig disse gunstige omstendighetene som samlet sett førte til at ternene hadde en så god hekkesuksess i år.

Tabell 4. Hekkekolonier/-lokaliteter for makrellterne i Tyrifjorden og Steinsfjorden 1999. r=reir, ke=uklekte, kalde egg, e=egg under ruging, pe= predaterte egg, u=dununge, fu=flyvedyktige unger.

Lokalitet	dato		
	30.5.	18.6	6.7
Maurøya (S)	6r (9e, 1ke)	16r (38e, 2ke, 4u)	11e, 2pe, 21u, 3fu
Herøytangene (S)	2 varslende fugler	-	2u
Sum	6r (9e, 1ke)	16r (38e, 2ke, 4u)	11e, 2pe, 23u, 3fu

Merkerekord for makrellterne

Det ble merket en god del færre hettemåkeunger i år enn i fjor (126 mot 269 i 2000). Også fiskemåke ble det forholdsvis få merkinger av i år, mens det ble merkerekord for makrellterne med 27 unger. I tillegg fikk fire gråmåkeunger ring om foten i Steinsfjorden.

Det ble i år gjort ett gjenfunn under registreringene, da det ble funnet en død hettemåke med ring på Furuøyene i Nordfjorden 18.6. Denne hadde vi selv merket som reirunge på Kavringen i Steinsfjorden 14.7.1998.

Tabell 5. Antall ringmerkete måke- og terneunger i de ulike koloniene i 2001. S=Steinsfjorden, T=Tyrifjorden

Koloni	Hettemåke	Fiskemåke	Gråmåke	Makrellterne
Furuøyene (T)	15	2		
Vestre Småøya (S)	14			
Østre Småøya (S)	4		2	
Tjuvholmen (S)			2	
Maurøya (S)	5	2		25
Herøytangene (S)		3		2
Suserudskjæret (Sjørvollskjæret) (S)	2			
Kavringen (S)	86			
Gåsa (S)		2		
Sum	126	9	4	27

Litteratur

- Larsen, B. H. 1992a. *Foreløpig rapport fra feltregistreringer av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden juni/juli 1992. Vurdering av viktige hekkeområder og ferdsselsrestriksjoner.* Notat til Hole kommune, 5 s.
- Larsen, B. H. 1992b. *Hekkebestand og produksjon hos vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden i 1992.* Norsk Ornitologisk forening, Ringerike lokallag. Rapport, 6 s.
- Larsen, B. H. 1993. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden 1993.* Norsk Ornitologisk forening, Ringerike lokallag. Rapport, 7 s.
- Larsen, B. H. 1994. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden 1994.* Norsk Ornitologisk forening, Ringerike lokallag. Rapport, 9 s.
- Larsen, B. H. 1995. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og Tyrifjorden 1995.* Norsk Ornitologisk forening, avd Buskerud. Rapport, 9 s.
- Larsen, B. H., Brandt, M., Myrmo, K. og Ree, V. 1999. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden i 1999. Fugler og natur i Buskerud. Rapport nr 2-1999 Årgang 6.* Norsk Ornitologisk Forening, avd Buskerud. 14 s + vedlegg.
- Larsen, B. H., Brandt, M., Myrmo, K. og Ree, V. 2000. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden i 2000. Fugler og natur i Buskerud. Rapport nr 1-2000 Årgang 7.* Norsk Ornitologisk Forening, avd Buskerud. 14 s.
- Larsen, B. H., Myrmo, K. og Ree, V. 1998. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden i 1998. Fugler og natur i Buskerud. Rapport nr 2-1998 Årgang 5.* Norsk Ornitologisk Forening, avd Buskerud. 13 s.
- Larsen, B. H. og Ree, V. 1996. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden i 1996. Fugler og natur i Buskerud. Rapport nr 2 - 1996 Årgang 3.* Norsk Ornitologisk Forening, avd Buskerud. 8 s.
- Larsen, B. H. og Ree, V. 1997. *Overvåking av hekkende vannfugl i Steinsfjorden og nordre del av Tyrifjorden i 1997. Fugler og natur i Buskerud. Rapport nr 2 - 1997 Årgang 4.* Norsk Ornitologisk Forening, avd Buskerud. 7 s.
- Larsen, B. H. og Ree, V. 2001. *Lomviene inntar de store innsjøene på Østlandet. Vår Fuglefauna 24 (3): 109-119.*
- Larsen, B. H. og Fjeldstad, D. 2001. *Overvåking av hekkende sjøfugler i Mjøsa 2001. Hujon 27(4)*

Fugledød i Sande

av Tore Vang

Tirsdag 30. oktober var en stor dag for Statens Vegvesen. Den nye E-18 gjennom Sande i Vestfold ble tatt i bruk, til stor glede for hyttefolket som hver helg setter seg i sine audier og BMW'er med kurs mot Tjøme eller hvor det måtte være. Den vil sikkert også være til stor glede for travle kryssere og andre fuglefolk på tur - du sparer faktisk 3 minutter i kjøretid på den nye strekningen (det er jo flere som har bommet på krysset med mindre enn det!). Og veien har blitt fin den, er mang en skattekrone som er svidd av oppe i skogene der. Men allikevel satt jeg denne dagen noe misfornøyd med tingenes tilstand. For tingenes tilstand ver ikke bare fryd og gammen, sett fra en fuglevenns perspektiv.

Under åpningen uttalte fylkesmann i Vestfold, Mona Røkke, bla. "alle mulige hensyn er tatt under byggingen, og vi har ikke hatt et eneste miljøuhell. Dette er et seksstjerners anlegg".

Aftenpostens morgenutgave kunne bla. melde at; "Hele 30000 tonn resirkulert asfalt er brukt som opprettingslag og på veiskuldrene. Det er satt opp viltgjerd langs hele strekningen, og det er gjennomført spesielle tiltak for vern av småfugl." Skulle gjerne ha visst litt om hva de konkret tenkte på her!

Saken er jo den at langs denne nye traseen er det satt opp støyskjerm i glass. Er litt usikker på om dette er et ledd i utsmykningen av den nye traseen eller om det er for at trafikantene skal ha mulighet til å nyte synet av den vakre Sande-bygda når de raser forbi.

Etter litt blest om fugledøden langs skjermene i fjor, ble det satt opp rovfuglsilhuetter på skjermene i fjor.

Videre ble NOF Vestfold i år engasjert av Statens vegvesen, miljøverndept. og Sande kommune der de ble bedt om å kartlegge hvor stort dette problemet var. I korte trekk gikk dette ut på at vi fra 15. mars og ut oktober 2001, skulle patruljere langs de 2 nordre skjermene, med intervaller hver 36. time (annenhver morgen og kveld). Mål for undersøkelsene:

- Finne ut hvor mange fugler som flyr på glass-skjermene og gi en vurdering av om dette er akseptabelt.
- Finne ut om noen av de fugleartene som flyr på glasskjermene er å regne for sårbare eller truede fuglearter.
- Kartlegge fuglenes flyvemønster i området og om det er spesielle områder som fuglene bruker mye.
- Vurdere tiltak for å rette på forholdene.

Resultater:

Totalt for perioden er det gjort 216 funn på og ved skjermene.

Juli er den måned som skiller seg ut i negativ retning med 93 treff. Også siste del av juni og første del av august ligger på «topp».

Hovedtendensen mht. funnmengde i de ulike tidsperiodene er (tabell 1):

- * At nyankomne trekkfugler er sårbare. Skjermene er ukjente. Antatt stor del av rødstrupe-bestanden i området funnet død i april.
- * Unger som forlater reiret er veldig sårbare, noe som gjenspeiler mange funn på sommeren.
- * Fugler som etablerte seg i området, virket etter hvert å venne seg til skjermene en viss grad.
- * Overraskende lite funn under høsttrekket. Hadde kanskje ventet at hele flokker skulle «knalle i», men det viste seg at trekkaktiviteten i hovedsak var høyere opp i lufta (her vil nok broene på strekningen, være en felle).

Tabell 1 - Antall fugler påflyet pr 14.dag

Tidsrom	Antall
16.-30. mars	1
1.-15. april	15
16.-30. april	7
1.-15. mai	13
16.-31. mai	13
1.-15. juni	6
16.-30. juni	22
1.-15. juli	55
16.-31. juli	38
1.-15. aug.	16
16.-31. aug.	5
1.-15. sept.	7
16.-30. sept.	7
1.-15. okt.	7
16.-31. okt.	4
Totalt	216

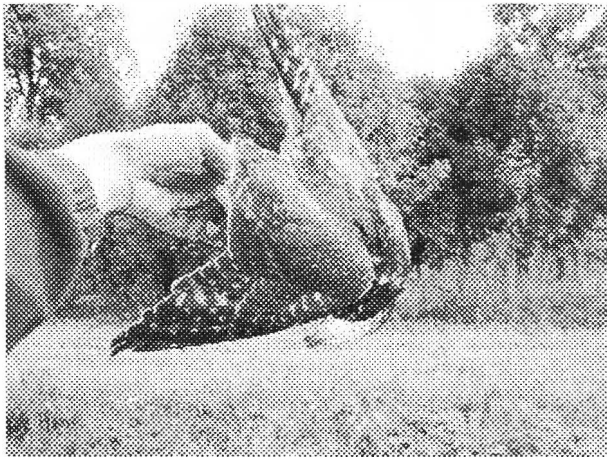
Av 122 registrerte treff på skjermene (fett/fjær) er 87 i nedre del av glassfeltet, mens 35 er i øvre del. En hypotese er at fuglene flyr korteste veg over en hindring. Derfor vil en trapping av glasskjermene, som ser pent ut, men som ikke gir bilistene noe mer utsyn, være unødvendig til skade for fuglelivet.

Det er gjort flest funn i nordre del av skjermene der vegetasjonen ligger nærmere inn mot skjermene. Fra midten og sør er landskapet mer åpent.

Flest funn av trost og rødstrupe (tabell 2)

Funn av dvergfalk i september. Denne hadde ring fra Stavanger museum nr. 6157813.

Tornskate funnet 29. mai. Daglig observert i samme området 2-3 uker før (etabl. av revir).

Dvergfalk. Foto: Tore Vang

Feilkilder

Sannsynligheten for at predatorer forsvinner med en del fallvilt er stor. Å estimere et eksakt tall for denne feilkilden vil være vanskelig, men vi kan nok regne med at det kan dreie seg om i alle fall 20 - 30%. Katter er hyppig observert rundt skjermene. Predatorer som rev, mår og ravn vil nok også forsyne seg av matfatet.

En del fugler vil nok klare å komme seg ned i skogen, og vil derfor ikke bli funnet. Stanken av forråtnelse var i høyeste grad til stede mange dager, noe som talte for at kadaver lå og råtnet.

Det som er beklagelig er at vegvesenet fortsetter og sette opp nye glasskjermer langs veien, før de har mottatt resultatene av vår registrering. Har kjørt nyveien og målt ca. 4100 m med glasskjermer. Tar vi utg. pkt. i de 300 m. vi har registrert (anslått 300 døde fugler) og multipliserer med 13, nærmer vi oss 4000 døde fugl i løpet av 8 mnd. på denne traseen!

For ca. 1 mnd. siden var de ferdige med å sette opp to nye skjermene (begge sider av veibanen) noen hundre meter lenger sør enn vårt reg. området. Disse skjermene er langs en bro som krysser en liten dal. Skjermene befinner seg da følgelig 7-8 meter over bakkenivå, rett under treoppene. Denne plasseringen ser ut til å være katastrofal for

Tabell 2 - Antall funn fordelt på arter

Art	Sum
Ukjent	62
Nøtteskrike	4
Granmeis	2
Svartrost	23
Blåmeis	2
Måltrost	24
Rødstrupe	32
Dompap	4
Gulspurv	6
Ringdue	1
Rødvingetrost	10
Løvsanger	3
Bokfink	3
Gransanger	3
Tornskate	1
Jernspurv	2
Hagesanger	1
Kjøttmeis	5
Munk	8
Trepiplerke	1
Gråtrost	10
Svartmeis	2
Grønnsisik	1
Linerle	3
Gråfluesnapper	1
Fuglekonge	1
Dvergfalk	1
	216

fuglene, da et par besøk her har vist store mengder med døde fugler i veibanen (de som flyr i fra utsiden forsvinner ned i skogen. Dette antallet er antageligvis enda større). Passerer du over broa, vil du kun se inn i svarteste skogen, så begrunnelsen om å gi bilistene utsikt over Sande stemmer ikke her. Har funnet bla. en tretåspett her.

Hva kan gjøres?

Vi har hatt en grei dialog med Statens Vegvesen, og har tro på at de kommer til å gjøre noe med dette. Det er på nåværende tidspunkt muligens lurt å «trå litt varsomt i gresset», selv om en blir utrolig forbannet når en går dag etter dag og plukker død fugl. For at ting skal bli gjort, tror vi at det smarteste er å ha en konstruktiv dialog med vegvesenet. Selv om ord som taggekonkurranse og skytetrening har dukket opp i samtaler.

Silhuetter av rovfugl hjelper i alle fall ikke. Linerler og gulspurv sitter på skjermene rett ved klistremerkene.

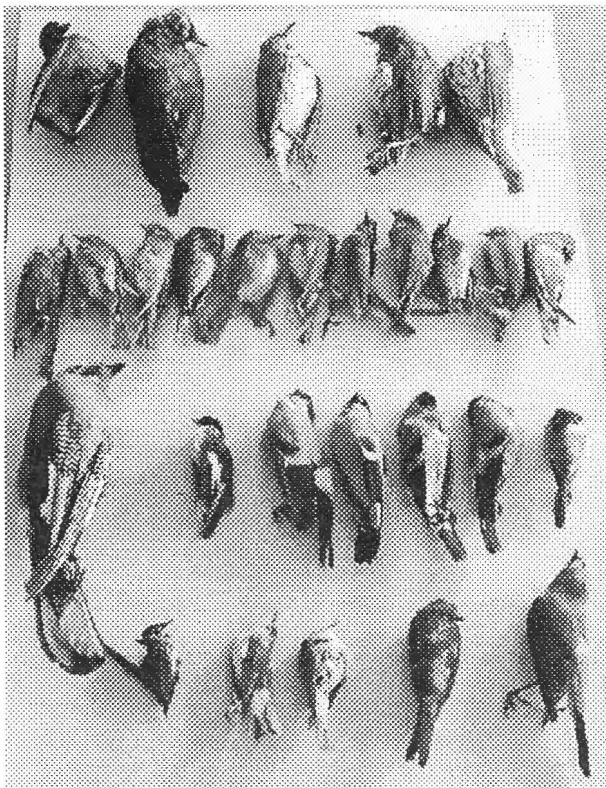
Det beste vil være å erstatte de med annet materiale som stein eller tre. Dette lar seg kanskje ikke gjøre. Da må det en annen form for merking til. Om det beste er horisont-

ale, vertikale eller diagonale striper på glassene, er uvisst.

Det ser ut til at det er en tendens at glass i støyskjermer blir mer og mer vanlig. Det vil derfor være viktig at vi får stoppet vegvesenets bruk av dette, ikke bare for denne veibiten men også for fremtidige anlegg.

På min hjemmeside finnes detaljert funnoversikt over vår/sommer.

Adresse : <http://www.galleberg.gs.vf.no/tore.html>.

Vårfunn. Foto : Tore Vang

Sommerfunn. Foto : Tore Vang

Noen av artene : 1=Måltrost, 2=Svarttrost, 3=Rødvingetrost, 4=Gråtrost, 5=Munk, 6=Rødstrupe, 7=Kjøttmeis, 8=Nøtteskrike, 9=Linerle, 10=Gulspurv, 11=Grønnsisik, 12=Hagesanger, 13=Bokfink, 14=Jernspurv, 15=Løvsanger, 16=Gransanger, 17=Svartmeis

Tretåspett. Foto : Tore Vang

NOFs lydbok "Bli kjent med fuglene"

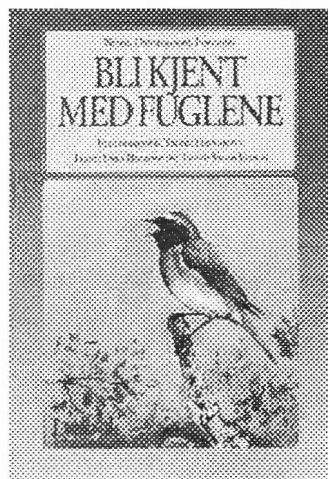
Boken presenterer 25 vanlige arter i Norge med tekst, bilder og lyd. Teksten er skrevet av Laila Brenden og Trond Vidar Vedum, og innlest på CD av Karl H. Brox. Trond Haugskott har laget praktfulle akvareller. Boken er blitt en bestselger fra NOF, som er meget godt mottatt av kjøperne! Den er spesielt tilrettelagt for barn og nybegynnere.

Bok og CD koster kun kr. 220 (+ porto). Gunstige rabatter ved bestilling av klassesett, med flere bøker og én CD.

Bestilles fra NOF

Tlf.: 72 83 11 66 fax: 72 83 12 55

E-post: nof@birdlife.no

Vestsiden Fuglestasjon 2000

Av Anders Hals

Værmessig ble året - sett under ett og høsten i særdeleshet, et av de mildeste som er registrert i nyere tid.. Vinteren var så og si snøfri. Våren var mild - til dels svært varm, sommeren var kjølig og med en god del regn, og høsten slo alle nedbørs- og varmerekorder. I løpet av oktober fikk området ca. tre ganger så mye nedbør som normalt for måneden. November skulle bli enda verre. Et par dager uten regn, alt i alt 3-400 mm og storflom over hele Østlandet i ukesvis. Eikern manglet 10-15 cm på å slå vannstandsrekorden fra 1837 (var visstnok 1,20 m over øvre reguleringshøyde på det høyeste), og Fiskumvannet dro seg mange hundre meter utover jordene der det var mulig.

I månedsskiftet november/desember kuliminerte det noe, men snøen som så vidt hadde vist seg midt i november, kom ikke i lavlandet før kloss oppunder jul. De siste dagene av året var kalde - til dels svært kalde med 25 kuldegrader på Hals nyttårskvelden.

Fuglemessig var året preget av svært tidlig vårtrekk hos «småtroster» og sangere - buskskvett, rødstjert, munk m.fl., mens aktiviteten i kassene var skremmende lav - særlig blant blåmeis og stær. Den milde høsten førte til at mye trost utsatte trekket til langt uti november/desember. Forøvrig også bl.a. ringdue og rødstrupe i desember.

Ny	ART	1983 -	VeFS		ERG		Totalt 2000	1983- 2000	Nr.
		1999	Pull.	F.g.	Pull.	F.g.			
*	Storfugl <i>T. urogallus</i>	-	-	-	-	1	1	1	1
	Rugde <i>S. rusticola</i>	1	-	1	-	-	1	2	2
	Skogsnipe <i>T. ochropus</i>	2	-	1	-	-	1	3	3
*	Lomvi <i>U. aalge</i>	-	-	1	-	-	1	1	1
	Ringdue <i>C. palumbus</i>	1	-	1	-	-	1	2	2
	Kattugle <i>S. aluco</i>	15	2	-	-	-	2	17	17
	Vendehals <i>J. torquilla</i>	93	10	5	11	-	26	119	119
	Flaggspett <i>D. major</i>	68	-	12	-	-	12	80	80
	Dvergspett <i>D. minor</i>	2	-	2	-	-	2	4	4
*	Tretåspett <i>P. tridactylus</i>	-	-	1	-	-	1	1	1
	Låvesvale <i>H. rustica</i>	170	-	4	4	-	8	178	178
	Sanglerke <i>A. arvensis</i>	1	-	1	-	-	1	2	2
	Trepiplerke <i>A. trivialis</i>	25	-	12	-	-	12	37	37
	Linerle <i>M. a. alba</i>	201	5	4	-	-	9	210	210
	Gjerdsmett <i>T. troglodytes</i>	49	-	10	-	-	10	59	59
	Jernspurv <i>P. modularis</i>	267	-	33	-	-	33	300	300
	Rødstrupe <i>E. rubecula</i>	902	-	124	-	-	124	1.026	1.026
	Blåstrupe <i>L. s. svecica</i>	9	-	2	-	-	2	11	11
	Rødstjert <i>P. phoenicurus</i>	36	-	7	-	-	7	43	43
	Buskskvett <i>S. rubetra</i>	28	-	27	-	-	27	55	55
	Steinskvett <i>O. oenanthe</i>	7	-	2	-	-	2	9	9
	Svarttrost <i>T. merula</i>	340	-	61	-	-	61	401	401
	Gråtrost <i>T. pilaris</i>	691	7	16	-	-	23	714	714
	Måltrost <i>T. philomelos</i>	146	-	33	-	-	33	179	179
	Rødvingetrost <i>T. iliacus</i>	226	-	48	-	-	48	274	274
	Gulsanger <i>H. icterina</i>	2	-	1	-	-	1	3	3
	Møller <i>S. curruca</i>	38	-	2	-	-	2	40	40
	Tornsanger <i>S. communis</i>	41	-	12	-	-	12	53	53
	Hagesanger <i>S. borin</i>	407	5	52	-	-	57	464	464

Ny	ART	1983 -	VeFS		ERG		Totalt 2000	1983- 2000	Nr.
		1999	Pull.	F.g.	Pull.	F.g.			
	Munk <i>S. atricapilla</i>	418	-	101	-	-	101	519	
	Gransanger <i>P. collybita</i>	157	-	13	-	-	13	170	
	Løvsanger <i>P. trochilus</i>	1.313	-	73	-	-	73	1.386	(8)
	Fuglekonge <i>R. regulus</i>	52	-	8	-	-	8	60	
	Gråfluesnapper <i>M. striata</i>	126	-	6	7	-	13	139	
	Sv.hv. fluesnapp. <i>F. hypoleuca</i>	3.896	91	17	-	-	108	4.004	(3)
	Stjertmeis <i>A. caudatus</i>	32	-	2	-	-	2	34	
	Granmeis <i>P. montanus</i>	172	-	9	-	-	9	181	
	Toppmeis <i>P. cristatus</i>	13	-	3	-	-	3	16	
	Svartmeis <i>P. ater</i>	332	17	4	-	-	21	354	
	Blåmeis <i>P. caeruleus</i>	3.770	40	68	-	-	108	3.878	(4)
	Kjøttmeis <i>P. major</i>	5.974	91	173	-	-	264	6.238	(2)
	Spettmeis <i>S. europaea</i>	77	-	7	7	-	14	91	
	Trekryper <i>C. familiaris</i>	50	-	1	-	-	1	51	
	Tornskate <i>L. colluria</i>	16	-	4	-	-	4	20	
	Varsler <i>L. excubitor</i>	3	-	1	-	-	1	4	
	Nøtteskrike <i>G. glandarius</i>	28	-	7	-	-	7	35	
*	Lavskrike <i>P. infaustus</i>	-	-	1	-	-	1	1	
	Skjære <i>P. pica</i>	168	6	4	-	-	10	178	
	Stær <i>S. vulgaris</i>	1.059	6	2	25	-	33	1.092	(10)
	Gråspurv <i>P. domesticus</i>	146	-	9	-	-	9	155	
	Pilfink <i>P. montanus</i>	617	-	32	-	-	32	649	
	Bokfink <i>F. coelebs</i>	1.513	-	389	-	-	389	1.902	(6)
	Bjørkefink <i>F. montifringiilla</i>	924	-	219	-	-	219	1.143	(9)
	Grønnfink <i>C. chloris</i>	9.097	-	469	-	-	469	9.566	(1)
	Grønnsisik <i>C. spinus</i>	3.423	-	68	-	-	68	3.491	(5)
	Gråsisik <i>C. flammea</i>	841	-	9	-	-	9	850	
	<i>C. f. flammea</i>	699	-	4	-	-	4	703	
	<i>C. f. cabaret</i>	142	-	5	-	-	5	147	
	Dompap <i>P. pyrrhula</i>	1.807	-	42	-	-	42	1.849	(7)
	Kjernebiter <i>C. coccothraustes</i>	13	-	1	-	-	1	14	
	Gulspurv <i>E. citrinella</i>	525	-	157	-	-	157	682	
	Sivspurv <i>E. shoeniclus</i>	187	-	5	-	-	5	192	
	Andre	684						684	
60 arter i 2000 (103 totalt)		41.201	275	2.379	59	1	2.714	43.915	

Oversikta er delt i to - VeFS og ERG. Alt som står under førstnevnte, er merket på Hals/Vestsida, dvs. innen "reviret" til Vestsiden Fuglestasjon. Alt som står under ERG, er merket andre steder enn innen Vestsidas avgrensninger.

Det var mye å glede seg over. Således bl.a. ei rugde, ei skogsnipe, en lomvi, ei ringdue og to kattugler (sistnevnte som reirunger). Videre - selv om alt på ingen måte er like hyggelig - bl.a. 5 voksne vendehalser + to kull, to unge dvergspetter, en tretåspett, ei sanglerke, 124 rødstruper (stort antall om enn ikke rekord for ett år), to blåstruper, sju rødstjert. 27 (!) buskskvetter, to steinskvetter, en gulsanger, kun to møllere, 101 munk (svært høyt), kun 91 svarthvit-unger, to stjertmeis, kun 40 blåmeis- og 91

kjøttmeisunger, en trekryper, fire tornskater, en varsler, ei lavskrike, kun 31 stær-unger totalt, hele 389 bok- og 219 bjørkefink, 469 grønnfink, kun 68 grønn- og 9 gråsisik, kun 42 dompap (helt fraværende i høst), en kjernebiter, hele 157 gulspurv (langt bortimot en dobling av den tidligere årsrekorden) og fem sivspurv.

Alt i alt stoppet det hele på 60 arter - noe som er fem arter over den tidligere årsrekorden og som sier noe om diversitet, og 2.714 fugler ringmerket i løpet av 106 dager med ringmerking. Hovedtendensen var stor svikt på kassesektoren pga. eksamensstrev, uvanlig lite sisik, men ellers en del av det meste.

Det mest betenkelige er trolig utviklingen hos stæren, hvor antallet hekkende par har gått rett til bunns. Viktig å ha i bunnen med tanke på at stæren er «Årets art» innen NOF-systemet i 2001.

Hva angår selve fuglestasjonen – noe ambisiøst kalt Vestsiden Fuglestasjon (VeFS), er dette langt på vei et en-mannsforetak så langt. Det betyr ikke at jeg ikke vil ha hjelp – tvert om, men det har ikke meldt seg så mange selv om virksomheten er i full gang. Den så langt har bestått i omfattende ringmerking ved gården og inne på skogen, samt generell observasjonsvirksomhet og drifta av godt og vel hundre fuglekasser fordelt på tre-fire adskilte områder.

All aktivitet med faste installasjoner – dvs. ringmerking og utsetting av fuglekasser, skjer på under-tegnedes egen eiendom, hvor det siden lenge før VeFS ble etablert, er blitt hengt ut et stort antall fuglekasser. Målet er kasser i nummersystem langs alle eiendomsgrensene innover sko-

gen, hvilket betyr fuglekasser mer eller mindre sammenhengende fra bygda og til grensa mot Flesberg oppe på Grasåsen.

I beskjeden målestokk er det videre i mange år gått såkalte hekkefugltakseringer innover skogene sam-tidig med at fuglekasser er blitt gått over. Dette skal fortsette, men i tillegg vil stær- og skjærebestanden i et nærmere avgrenset område bli fulgt opp med telling av bebodde reir, kullstørrelser ved starten og som utflytne unger m.m.

Tankene er mange, og tida forholdsvis knapp. Materien/ økosystemet skog er imidlertid spesiell og lite fokusert, og det er her VeFS ønsker og håper å kunne finne seg en nisje for den videre virksomheten..

Kontaktadresse: Anders Hals, Hals, 3320 Vestfossen.

Tlf. 32 75 81 54/97 06 23 42/22 01 05 50

Stær. Foto : Anders Hals

Småstykker

Alt stoff til Småstykker er denne gangen hentet fra NOFs utmerkede hjemmesider på Internett, som finnes på adressen www.birdlife.no. De anbefales!

Norsk Hekkefuglatlas

Internett-adressen til Norsk Hekkefuglatlas er www.fugleatlas.no, og dette er en nasjonal hekkefugl-database. Basen ble startet opp i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norsk institutt for naturforskning (NINA). Databasen er en satsning for å opprette en nasjonal oversikt over forekomsten av hekkende fugl. Kjenner man til de ulike artene og kan artsbestemme disse korrekt, samt at man kan stedfeste informasjonen, er alle velkomne til å bidra. Observasjonene må legges inn på internettsiden www.fugleatlas.no for å bli registret online. På www.fugleatlas.no er det også lagt ut en veiledning som det anbefales å skrive ut og lese. Deltagelse og innlegging er frivillig og basert på idealistisk arbeid, men det er viktig at så mange som mulig bidrar.

Formål

Et hekkefuglatlas gir grunnleggende kunnskap over forekomsten av hekkende fugl, som er helt avgjørende for bevaring og vern av fuglene og deres leveområder. Uten slik kunnskap vil det bli vanskelig å gjennomføre praktiske forvaltningstiltak eller påpeke svakheter ved den rådende forvaltningspraksisen. Materialet som samles inn til Norsk Hekkefuglatlas vil for eksempel kunne bli verdifulle som grunnlagsdata for framtidig overvåking av våre fuglebestander, blant annet for å vurdere om bestandsendringer skyldes menneskelig virksomhet. Prosjektet fokuserer derfor på alle artene og ikke bare på sjeldenheter eller uvanlige funn. Det er selvfølgelig særdeles viktig å overvåke de rødlistede artene, men faunaen er langt fra statisk og vanlige hekkefugler kan ved bestandsendringer skifte status. Åkerriksa er et eksempel på en art som gikk kraftig tilbake da gressenger ble drevet mer intensivt og er i dag direkte truet av utryddelse. Om andre arter vil følge samme vei er usikkert, men endringer blant annet i norsk landbruk ser ut i dag til å virke negativt på bestandene av blant annet stær og sanglerke. Effekter av klimaendringer er også noe man kan få økte kunnskaper om gjennom et slikt atlasprosjekt. Med de kompliserte "klimaproblemene" er det viktig å dokumentere endringer i forekomsten og å ha et referansegrunnlag for fremtidige undersøkelser. Resultatene fra Norsk Hekkefuglatlas vil kunne gi en pekepinn på hvilke arter det er viktig å sette fokus på med spesifikke kartleggingsprosjekter og eventuelle bevaringstiltak.

Et av målene på lengre sikt er blant annet utgivelse av et nytt nasjonalt hekkefuglatlas. Bruksområdene for en slik database er svært mange. Det er for eksempel muligheter for å produsere og utgi fylkesvis og for så vidt også

kommunale hekkefuglatlas. Det viktigste arbeidet vil fortsatt foregå i felt, hvor man samler inn observasjonene. Norsk Hekkefuglatlas er ment som et hjelpemiddel for å lette datahåndteringen, og databasen vil også lette etterarbeidet ved at observatørene kan rapportere alt direkte til et sted, og ikke trenger egne skjema for eventuelle lokale prosjekter og det nasjonale prosjektet, eller forsinkende mellomledd.

Hva skal legges inn?

Alle hekkefunn, eller indikasjoner på hekking, ønsket rapportert inn til basen. For å beskytte hekkeplasser av truede eller sårbare arter vil hekkefunnene for disse kun vises med kartplott på 10x10 km (50x50 km for de mest sårbare). Det har vært en del skepsis rundt omkring i NOF-miljøene til å legge inn nøyaktig stedfestet informasjon om hekkeplassene til enkelte rovfuglarter, noe som skyldes naturforvaltningsmyndighetenes håndtering av ulv og jerv i løpet av de siste par årene. Det er vanskelig for oss å garantere at de politiske myndighetenes ettergivenhet overfor reindrift og sauenæring ikke i en ekstrem form kan tenkes å ende opp med uttak av kongeørn på reir på samme måte som det gjøres med jerv. Av den grunn kan ikke NOF oppfordre observatørene til å legge inn nøyaktige reirlokalteter på denne arten inntil videre. NOFs prosjektgruppe anser at kongeørnen står i en særstilling i så måte, og oppfordrer alle til å rapportere alle hekkefunn av alle andre arter.

Utviklingen av basen tok lengre tid enn hva man først klarte å forutse og basen var ikke operativ før langt ute i hekkesesongen og kartmodulen har blitt ytterligere forsinket. Vi oppfordrer derfor å rapportere inn funn også i etterkant av hekkesesongen, så lenge man kan stedfeste informasjonen. Det er faktisk mulig å legge inn alle hekkefunn man har gjort fra alle år tidligere så fremt man klarer å stedfeste observasjonene. Aktuelle steder er fugleholkene man har, hyttetomta eller der du bor. Det er ikke påkrevd å finne reiret til en fugl for at det er aktuelt å rapportere hekke-informasjon inn til www.fugleatlas.no. En syngende bokfink som hadde tilhold i det samme skogholtet hele våren og sommeren gir atlaskode C, som betyr at det var sannsynlig at bokfinken hekket. Med disse mulighetene håper vi at ivrige rapportører kan bidra med mye informasjon.

Bruk

Databasen www.fugleatlas.no er en database over hekkende fugler og det er et mål at hekkefunnene skal

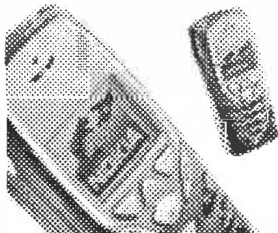
være stedfestet helt nøyaktig. Databasen krever at observasjonene som blir lagt inn holder en bestemt struktur for å kunne gjøre spesifikke søk og hente ut informasjonen i etterkant. Et helt opplagt bruksområde for www.fugleatlas.no er at man kan bruke databasen som sin egen fugledatabase. Med få tastetrykk vil man få fremstilt egne observasjoner på kart (kommer etterhvert) eller listet ut i en tabell. Det er begrenset utvalg av eksportmuligheter fra web-siden, men ved å ta kontakt med NOF-sekretariatet kan andre ønsker oppfylles. Observasjonene er også tilgjengelig for alle andre brukere, og de lokale rapport og sjeldenhetskomiteene kan gjøre fylkesvise søk når årsrapportene skal lages. Mulighetene er mange og det er bare å prøve seg fram i databasen. Høy driftssikkerhet og gode backuprutiner sørger for at faren for å miste informasjon er forsvinnende liten og systemet er langt mer stabilt enn en hjemme-PC. Det er ingen kostnad ved bruk av basen slik den ligger på nettstedet, annet enn internett forbindelsen.

Basens framtid er imidlertid avhengig av at den blir flittig brukt og at observasjoner blir lagt inn, så sjekk ut siden www.fugleatlas.no så raskt som mulig og registrer deg som observator! 2001 er et forsøksår og enkelte "barnesykdommer" forekommer helt sikker. Det vil etter hekkesesongen bli foretatt en grundig evaluering og vi håper at brukerne kommer med innspill til oss (gjerne på e-post nof@birdlife.no) slik at vi kan forbedre basen.

Geir Rudolfsen og Ingar Jostein Øien

Mobile fuglelyder på lomma

Lei av "Grande Valse"? I samarbeid med BirdLife Finland, det finske mobilelskapet Mobileavenue og TV 2 Interaktiv tilbyr NOF deg digital fuglesang for nedlasting som din personlige ringelyd på mobiltelefon. Overskudd går til fuglevernarbeid!

Når det nå går mot St Hans, begynner fuglesangen å dabbe av. Selv om det er vakrere i virkeligheten, kan du på mobiltelefonen imidlertid forlenge sesongen og høre for eksempel boksangerens triller hele året! Vil du ha litt variasjon, kan du laste ned en ny låt. Vi har 29 toner av 28 fuglearter du kan velge mellom!

BirdLife Finland og selskapet Mobileavenue Finland Oy Ltd har produsert ringelydene, og de donerer 50 øre per nedlasting til NOF! I Finland var fugleringelyder i begynnelsen av juni lastet ned nærmere 40.000 ganger, så det kan bli penger av dette. TV 2 Interaktiv, som tilbyr de eneste BirdLife-godkjente ringelydene i Norge, dobler beløpet NOF får dersom du laster ringelydene ned med kommandoene du finner på *denne* nettsiden. For hver

ringelyd du tar i bruk med utgangspunkt i NOFs nettsider, går altså 1 krone direkte til norsk fuglevernarbeid!

Ringelydene funksjonerer kun på Nokia-telefoner av nyere årgang (modellene 3210, 3310, 6110, 6130, 6150, 6210, 7110, 8110i, 8210, 8810 og 8850 samt Nokia Communicator). Ericsson og andre telefonprodusenter har ikke laget et opplegg for nedlastbare ringetoner, men hvis de en gang i fremtiden gjør det regner vi med å tilby fugleringetoner også for disse.

Så enkelt er det å endre din Nokia-ringetone: Send en tekstmelding til nummeret 1984, med meldingen NOF, etterfulgt av mellomrom og navnet for den fuglearten du ønsker, som du finner i tabellen under. Hvis du f.eks. sender meldingen NOF STORLOM til nummer 1984, vil du straks etter få tilsendt lyden til storlom som en tekstmelding. Kostnaden på kr. 10 per nedlastet ringetone blir belastet din telefonregning.

(På NOFs hjemmeside finner du bilder av av en del aktuelle arter. Der kan du teste ut lydene på forhånd. Red.)

Norge på fjerdeplass i World BirdWatch

Spania var det landet i Europa som hadde flest observerte fuglearter innrapportert innen 07.10.2001. Over 25 000 spanjoler stilte opp! Innsatsen varierer nok mye mellom landene, men fra oversikten til BirdLife Finland finner vi Norge på en fjerdeplass i antallet observerte arter. Mye er nok ikke rapportert, og England med kanskje flest ornitologer, har ikke sendt inn noen resultater så langt.

Totalt ble det rapportert inn 166 arter til World Birdwatch fra Norge. I den nasjonale konkurransen var det Oppland Fylke som med 96 arter som hadde flest, mens Sør-Trøndelag hadde flest deltagere med 46. Ikke alle fylkene hadde sendt inn sine resultater innen 09.10.01, og de er derfor ikke med i denne oversikten. Av de helt spesielle funnene rapportert inn til World Birdwatch kan man nevne at årets første linerle på Svalbard kom med, og en flekksnipe (andre funn fra fastlandet) dukket opp på Titran i Sør-Trøndelag den 07.10.2001.

Fylkesvis oversikt i Excel regneark kan lastes ned fra NOFs hjemmeside

Geir Rudolfsen (prosjektmedarbeider)

Fargemerking av mellomskarv

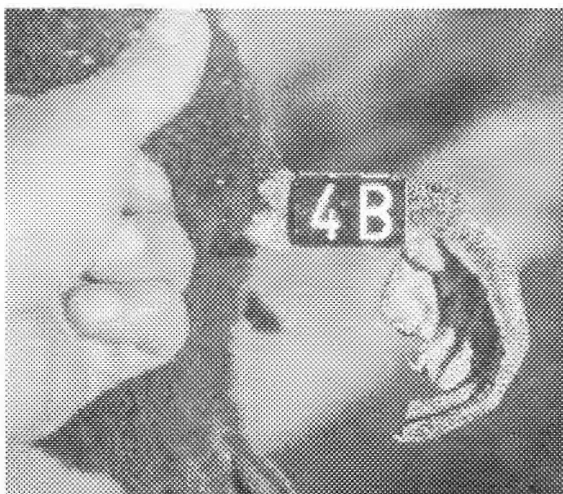
Siden storskarven (underart sinensis, "mellomskarv") begynte å hekke i Øraområdet i 1997 har det blitt ringmerket unger hvert år med konvensjonelle stålringer. Med årets 264 ringmerkede har vi til nå merket 763 unger av den nyetablerte arten i våre områder. Vi har fått en del interessante gjennfunn, blant annet to fra Italia, og vi arbeider med en artikkel om dette.

Takket være Morten Viker kom vi kontakt med Thomas Bregnballe i Danmarks Miljøundersøkelser som driver med fargeringmerking av rasen mellomskarv i Danmark. Dette er en del av et EU- prosjekt som består i kartlegging av ekspansjonen av *sinensis* i de nordiske landene og Baltikum. Thomas skaffet fargeringer, og i perioden 6.-27. juni merket vi 264 unger med fargering på høyre ben, i tillegg til stålringen som sitter på venstre. Betingelsen for å få fargeringer helt uten omkostninger var at vi må ha mulighet for å lese av ringene i og nær koloniene med teleskop slik at prosjektet blir " lønnsomt ". Fargeringen i plast er svart med hvit påskrift, høyden er 32 mm. Tall og bokstaver er 16 mm høye og 8 mm brede. Under gunstige forhold kan ringene leses av på ca. 250 m, og skal leses ovenfra og ned. Det er to tall, bokstav og tall eller tall og bokstav som er brukt i ulike kombinasjoner.

Nå er alle ungene flygedyktige, og vi håper at mange har anledning til å sjekke opp eventuelle fargemerkede skarver når dere er ute for å se på fugler. Hvert land i Europa har forskjellige farger, tall og bokstavkombinasjoner, og vi kan være behjelpelig med opplysninger med dette hvis det skulle bli aktuelt. Alle som oppdager skarver med fargering (helst avlest) kan sende mail på nedenstående e-post-adresse, og jeg lover svar omgående.

Vår gruppe, som er tildelt navnet *SE Norway Cormorants Group* har kun to medlemmer, Per Arne Johansen og Åge Sten Fredriksen, og da ringmerking av skarv er tidkrevende og hardt arbeid er det plass til flere medlemmer i årene fremover.

Åge Steen Fredriksen

Opprop: Reirfunn av kvitryggspett

Kvitryggspetten er blant dei artane som Noreg har eit særskilt internasjonalt forvaltningsansvar for, og det er derfor viktig med god kunnskap om biologien hans. Takka vera landets fugleinteresserte er det skaffa mykje ny viten om fuglen dei siste tiåra.

Forvaltninga er no interessert i å samla dette til ein kunnskapsoversikt. Etter oppdrag frå Direktoratet for Naturforvaltning har NOF nyleg utarbeidd ein statusrapport over utbreiinga i landet, og denne gongen er det habitatvalget som står på programmet. Her kan alle som har gjort reirfunn bidra med informasjon. Eit aktuelt spørsmål er om det er regionale variasjonar i til dømes valg av treslag for hekking, slik somme undersøkingar tyder på. Medan han på Nordmøre hakkar ut reirhol nærmast utelukkande i osp, utgjer osp berre knapt halvparten av beskrivne reirtre i Sverige. Kanskje dette kan skuldast betre tilgang på høvelege hekke-osp i delar av vårt land? Uansett kva årsaka kan vera, er det interessant å få kartlagt om det finst tilsvarande forskjellar i vårt land.

Aktuelle opplysningar om reirplassen er:

- Kartreferanse (UTM, helst 100 m-rute)
- Høgde over havet
- Himmelfretning av lisode (S-, V-, Ø- eller Nord-vendt)
- Dominerande skogtype innafor ca. 500 m (barskog/ lauvskog/ lik fordeling av skogtypar)
- Treslag for hekking

Du treng altså ikkje ha detaljerte data for å rapportera. Eg tek imot opplysningar med takk innan årskiftet, som er tidsfristen for å gjera ferdig arbeidet.

Ingvar Stenberg
6640 Kvanne
Tlf/Fax: 71 66 35 45
instenb@c2i.net

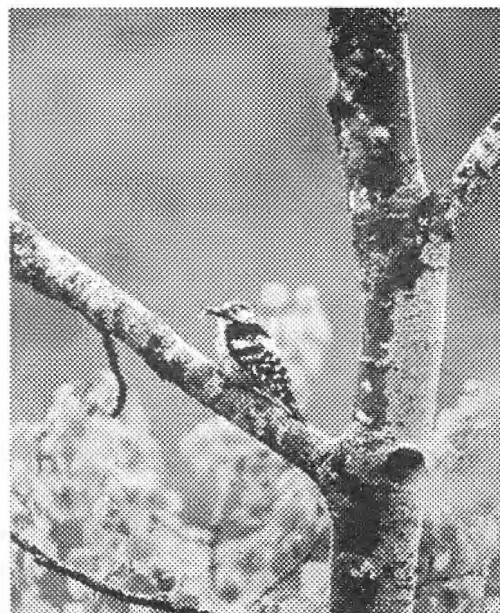

Foto:
Ingvar
Stenberg.

Innkalling til årsmøte i NOF Buskerud 2002.

Dato : Lørdag 6. april kl. 14.00

**Sted : Veiavangen ungdomsskole,
Mjøndalen**

Saksliste :

1. Godkjenning av årsmøteinnkalling og dagsorden.
 2. Valg av dirigent, referent og tellekorps på 2 personer.
 3. Årsberetning for NOF Buskerud
 4. Årsberetning for NOFs prosjekter
 5. Regnskap
 6. Valg
 7. Fastsettelse av kontingent for 2002:
Styret foreslår å beholde kontingenten fra 2002, kr. 75 for direktemedlemmer og kr. 70 for medlemskap gjennom lokallag.
 8. Innkomne forslag
 10. Arbeidsplan for 2002 - 2003
 11. Eventuelt.
- Enkel bevertning.

for styret

Jens Erik Nygård
leder

Ekskursjon i tilknytning til årsmøtet

Også i år vil det bli avholdt en ekskursjon i tilknytning til årsmøtet. Våren bør ha kommet såpass langt at vi bør kunne få se en del trekkfugler, og vi kan jo håpe på at det dukker opp mer sjeldne arter. I fjor så vi f.eks. polarmåke. Detaljene vil bli avgjort når datoen nærmer seg. Tidsrom for ekskursjonen : 07.00 - 12.00.

Oppmøte utenfor jernbanestasjonen i Drammen kl. 06.50. De som ønsker å slutte seg til ekskursjonen på et seinere tidspunkt, bes ta kontakt med leder Jens Erik Nygård på forhånd (tlf. 32 84 84 02, epost : jenygard@start.no.) Detaljer vil bli annonsert på NOF Buskeruds hjemmesider og på FuBu.

Vel møtt !

Viktige adresser i Buskerudornitologien

Drammen lokallag

Leder	Vegard Andersen	Mårstien 72, 3033 Drammen	Tlf. 32889920
Nestleder	Eli Gates	Røttergard, 3490 Klokkarstua	Tlf. 32798017
Sekretær	Tonny Andersen	Brønnebakken 28, 3038 Drammen	Tlf. 32801748
Kasserer	Jan Mjåland	Lahelldammen 12, 3400 Lier	Tlf. 32840204
Styremedlem	Tore Vang	Brennhagen, 3070 Sande	Tlf. 33779791
	Geir Brudal	Berberisvæn 4, 3408 Tranby	Tlf. 32850136
Revisor	Ole Edvart Bakken	Refsahlveien, 3340 Åmot	Tlf. 32789041
Valgkomite	Torkild Jensen	Smiskardet 46b, 7563 Malvik	Tlf. 73971155

Øvre Eiker lokallag

Formann	Per Øistein Klunderud	Klunderud gård, 3322 Darbu	Tlf. 32750504
Nestformann	Arve Olsen	Kløerveien 1, 3360 Geithus	Tlf. 32781208
Sekretær	Bjørn Tore Bollerud	Nyveien, 3322 Darbu	Tlf. 32750781
Kasserer	Jostein Bakke	Hermanbakken 10, 3050 Mjøndalen	Tlf. 32876908
Styremedlem	Jon-Anton Sandnes		
	Bjørn Roar Skullestad	Efteløt, 3618 Skollenborg	Tlf. 32766118
Varamedlem	Kristen Grøslund	Gamle Kongsbergvei, 3322 Darbu	Tlf. 32750793
Varamedlem	Inger T. Steen		

Hemsedal lokallag

Bent Fjellheim, 3560 Hemsedal, tlf. 32062272

Geilo lokallag

Bill Sloan, Tubbemyrveien 3, 3580 Geilo

Hole og Ringerike lokallag

Postboks 52, 3529 Røyse

LRSK :

Medlemmer :

Steinar Stueflotten Damenga 19, 3032 Drammen (steinarstue@c2i.net)

Kent Myrmo Inngjerdinga 11, 3514 Hønefoss

Lars Thomas Poppe Ringhaugvn. 134b, 3150 Tolvsrød (ltpoppe@hotmail.com)

Jon Ludvig Hals, Stalbergveien 10, 3360 Geithus

Vegard Bunes, Fjordgløttveien 16, 3530 Røyse (dumetorum@yahoo.com)

Vinteratlas:

Steinar Stueflotten Damenga 19, 3032 Drammen (steinarstue@c2i.net)

Prosjekt Fiskeørn :

Tonny Andersen Brønnebakken 28, 3038 Drammen (tonnyan@online.no)

Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier

Returadresse :
NOF avd. Buskerud
v/Jens Erik Nygård
Brinken 19
3400 Lier

C - BLAD

A5 --- A4 HEFTER

VINDUSPOSTEN

Håndbøker
Tidsskrifter
Manualer
Prislister

MEDLEMSBLADET

Kataloger
Skoleaviser
Programmer
Medlemsblader

STOKKE TRYKK

Stokke Trykk - 3175 Ramnes
Tlf.: 33 39 79 09 - Fax: 33 39 78 59 - Mob.: 915 14 311